

POSTOJNSKI PREPIH

SEPTEMBER 2017 77 LETNIK 11

OBČINA
POSTOJNA

»Naša zlata fanta«, Matica Rebca in Alekseja Nikoliča, smo na deževni torek v središču Postojne pozdravili z gromkim aplavzom, vzkliki, zastavami, gasilskimi sirenami. S ponosom, da sta bila med dvanajsterico, ki je dosegla zgodovinski uspeh – naslov evropskega prvaka v košarki – kar dva Postojnčana. Ali in Matic, hvala za vse nepozabne košarkarske predstave! Naj bodo vajin talent, vse garanje in odrekanje tudi v bodoče poplačani z nepozabnimi zmagovalnimi trenutki pa tudi s kančkom sreče, ki vaju bo varovala pred poškodbami.

Enotnost za danes in jutri

Najlepše je, ko smo enotni. In nič nas ne poveže bolj, kot so nas v tem mesecu povezali košarkarji slovenske reprezentance. Še toliko bolj, ker sta bila med zlatimi fanti tudi dva »naša«. V deževnem torkovem popoldnevu smo jima Postojnčani in Postojnčanke tako priredili sprejem, in se jima zahvalili za trud in veselje, ki so nam ga zagotovili skozi vse tekme na tokratnem Evropskem košarkarskem prvenstvu. Povezali smo se skupaj z Radiem 94, Športno zvezo Postojna, različnimi glasbeniki in športnimi delavci, in ustvarili, predvsem družinam, prijeten dogodek.

Zakaj je to pomembno? Ker smo lahko videli tudi ta človeški del, prevečkrat skrit očem. Živimo namreč v majhnem kraju. Vsi se poznamo med sabo, zato poznamo tudi starše, prijatelje ali znance naših junakov. In ko jih vidimo nasmejane med nami, del te sreče, veselja in radosti prejmemo tudi mi. Aleksej in Matic tako nista le del junaške slovenske zgodbe o uspehu. Sta tudi kovača naše zgodbe. Tiste lokalne, ki ima več obrazov. In to je tisto najpomembnejše. Da za vsakim dejanjem vidimo posledico in tudi obraz. Očitno je bilo, da jima zelo gode odziv lokalne skupnosti. Kako tudi ne bi. V svoj uspeh sta vložila ogromno dela, veliko mero žrtvovanja pa so morali zagotoviti tudi najbližji.

Tudi zato so obrazi pomembni. Ko je katerikoli občinski razpis objavljen in izbiramo programe ali izvajalce glede na specifične kriterije, so le-ti po navadi taksativno strogi. Lahko bi rekli celo birokratski. Vseeno pa je potrebno za vsakim projektom videti tudi obraze. Komu so namenjeni, kaj bodo ljudje imeli od tega in kakšen vpliv bodo imeli na življenje. Velikokrat je težko, ker je razpoložljivih sredstev vedno manj od želja. Tehtanje, kateri so najpomembnejši, pa je odvisno ravno od obrazov in namena.

Ravnokar smo v fazi tako imenovanega »klestinja« proračuna. Zbrali smo namreč najpomembnejše projekte, zdaj pa jih moramo prizemljiti v realnost. Odgovorno in enakovredno. Težko je, vendar so ravno takšni dogodki, kot je bil zgoraj omenjeni, odlična popotnica ustvarjanju boljših današnjih in jutrišnjih pogojev. Skupaj in s pogovarjanjem zmoremo vse.

Tokrat hvala vsem, ki so tlakovali pot do uspeha. Veliko jih je bilo.

Hvala in pisan začetek jeseni.

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

tema meseca:

Počitniške dejavnosti

tu živimo:

Veliko Ubeljsko

na obisku:

Branko Klanjšek

Na naslovnici (od leve proti desni): Matic Rebec in Aleksej Nikolič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI
PREPIH

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, september 2017, leto izdaje 11, številka 77 • Naslov

uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si. • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovna zasnova: Aleš Pučnik. • Grafični prelom: Občina Postojna in Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Na krilih zanosa

Res bi bilo čudno, če ne bi tudi v Postojnskem prepihu vsaj nekaj pozornosti namenili košarki, mar ne? Med zlato evropsko dvanajsterico je bila šestina ekipe »naša«. Le kako ne bi bili ponosni na Alekseja in Matica!

Košarkarska evforija je preplavila Slovenijo. Zagotovo ni bila le središče strokovnih in športnih pogovorov, ampak tudi večine prijateljskih, sosedskih in celo poslovnih. Veselili smo se vsake zmage, stiskali pesti in nestrpno pričakovali nove tekme. Vročica se je stopnjevala iz tekme v tekmo, se iz Helsinkov preselila v Istanbul in dosegla vrelišče na nedeljski finalni tekmi. Za vse, ki so slabega srca, so bili nekateri trenutki na tekmah hud »infarkt pri preizkus«. Celo marsikdo, ki mu je šport »španska vas«, si je dovolil nekaj veselja in hvalospevov na račun zlatih fantov. Vse slabe novice smo potisnili v ozadje, le malokoga je zanimalo dogajanje na političnem parketu, pomembno je bilo dogajanje na parketu športne dvorane Sinan Erdem v Istanbulu.

Naši evropski prvaki so nas priklenili nase še v naslednjih dneh. Sledili smo jim v medijih, na socialnih omrežjih in v živo na Kongresnem trgu v Ljubljani. In prišel je terek, ko smo tudi v Postojni lahko s ponosom zaploskali zlatima fantoma – Alekseju Nikoliču in Maticu Rebcu. V središču Postojne se je zbrala množica ljudi z željo, da se pokloni njenemu velikemu uspehu, jima čestita ali pa ju pozdravi vsaj od daleč. Sprejem je bil drugačen kot v Ljubljani, izzvenel je bolj domačno in pristrčno. Po naše. Vzdušje so ustvarjali harmonikarji iz šole Vilija Marinška pa raper Sandi MVP. Seveda bi si sprejem težko zamislili brez naše vedno-prisotne »pleh muzike« pa gasilcev, ki so s sirenami in z zastavo na visoki lestvi ustvarili še posebno vzdušje. Ob prazničnih trenutkih se nam vedno z veseljem pridruži tudi Drago Mislej – Mef in tokrat se nas je njegova pesem Za zmeraj, ki je postala postojnska himna, še posebej dotaknila. V Postojni smo lahko na odru pozdravili tudi družino Nikolič in zaploskali Rebčevi mami, ki je skromno ostala med publiko. Čeprav nam je družina simpatično odstrnila tančico zanimivih podrobnosti, bodo spomini na odrekanje in tudi težke trenutke, ki so neizogibni na poti do uspeha, ostali v družini.

Sprejem v Postojni pa bi si težko predstavljali tudi brez naše radijske ekipe, ki je bila v triindvajsetletni zgodovini tega regionalnega medija »zraven« v

malodane vseh ključnih trenutkih. Tudi tokrat je bil Radio 94 skupaj z Občino Postojna in s Športno zvezo Postojna eden od organizatorjev sprejema. Zato je prav, da na krilih zanosa ob uspehih naših košarkarjev odpremo oči še za druge dosežke v našem okolju. Izkoristimo priložnost, da ob 23. obletnici Radia 94 preko Postojnskega prepaha čestitamo tudi številni radijski družini na čelu z direktorjem Sandijem Curkom, glavno urednico Matejo Jordan in s preostalim srcem uredništva - Marušo Mele Pavlin, Edom Klemencem, Jurčkom Škodičem in Aljažem Červekom. Ti s številnimi zunanjimi sodelavci skrbijo za radijsko »vseprisotnost«. In aplavz za vse nekdanje sodelavce, urednike in urednika, ki so orali ledino v lokalnem medijskem prostoru. Dokazali so, da zmorejo tako vsebinsko, organizacijsko kot tehnično izpeljati še tako zahtevne projekte, bodisi prireditve z visokim protokolom bodisi množično obiskane radijske rojstnodnevne koncerte z desetstisočglavo množico ali pa narodnozabavne dogodke. Dokazali so, da lahko povežejo umetno ustvarjeno regijo, ki sicer ne deluje homogeno. Morda smo pomen in vlogo Radia 94 »na lastni koži« najbolj občutili v času ledene ujme. Ažurne informacije so bile takrat za poslušalce oziroma občane življenjskega pomena.

Kriza ni zaznamovala le gospodarstva, ampak je zarezala tudi v medijski prostor. Ob vse hujši konkurenci je bilo sredstev vse manj in zato tudi preživetje vse prej kot enostavno. Mnogi mediji so v tej preizkušnji klonili, nekateri so morali korenito klestiti program na račun kakovosti. Radio 94 je preživel, čeprav ni bilo vedno enostavno. Zato navijamo, da mu uspe pridobiti status lokalne radijske postaje posebnega pomena. Dobijo ga postaje, ki nimajo izrazito komercialne narave, marveč postavljajo v ospredje kakovostne informativne in dokumentarne vsebine lokalnega značaja. Status posebne lokalne radijske postaje bo Radiu 94 odprl nove možnosti za pridobivanje sredstev na razpisih in mu olajšal tekmo z neizprosno konkurenco. Navijajmo torej tudi za ta dosežek, da nas bo še naprej spremljal na naših poteh, da se bomo lahko (tako kot minulo soboto) še velikokrat zbrali na rojstnodnevem koncertu in zaploskali radijski ekipi.

Matic in Ali imata dvaindvajset let, Radio 94 triindvajset. Vsi so še zelo mladi in na njihovi poti jih zagotovo čaka še veliko dosežkov.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Valter Leban.

Počitniške dejavnosti

Počitnice so zagotovo najlepši čas šolskega leta, ko si od preobilice obveznosti lahko oddahnejo tako otroci kot starši. A slednji jih ne pričakajo čisto brezskrbni, še posebej, če šolarjev še ne morejo pustiti samih doma. Zato so dobrodošle različne aktivnosti, na katerih lahko počitnikarji uživajo in se tudi česa novega naučijo, medtem ko so starši v službi. Možnosti je zelo veliko, v zadnjih letih vse več tudi v domačem kraju. Večina dejavnosti je brezplačnih, za nekatere pa je vseeno treba odšteti nekaj evrov. Minulo poletje so v postojnski občini združili moči nevladne organizacije in javni zavodi, ki so različne vsebine predstavili tudi v skupni zloženki. Prvič pa so se društva za sredstva, s katerimi bi organizirali poletne aktivnosti za otroke, potegovala na razpisu za zbiranje predlogov o sofinanciranju projektov počitniških dejavnosti za otroke in mladino Občine Postojna. Na razpolago je bilo osem tisočakov, ki so jih razdelili med Športno zvezo in Zvezo društev Mladinski center Postojna.

Šport za vse

Športna zveza Postojna (ŠZ), ki je za počitniške aktivnosti letos prejela nekaj več kot 5 tisoč evrov, za pestre in razgibane počitnice pod različnimi nazivi skrbi že celih dvajset let. Vsako leto pripravi nabor raznovrstnih športnih dejavnosti, ki pod vodstvom usposobljenih vaditeljev v juliju in konec avgusta potekajo v Športnem parku, pa tudi na kegljišču, strelišču in v športni dvorani. Letos so se odvijale pod imenom Šport za vse. Otroci od 7. do 15. leta lahko izbirajo med košarko, nogometom, kegljanjem, atletiko, odbojko, šahom, strelstvom ali lokostrelstvom, letos pa so se lahko udeležili tudi šole tenisa. Pri organizaciji dejavnosti, ki niso strogo začrtane, upoštevajo predvsem želje otrok. Kot poudarja tajnik ŠZ Tomo Tiringer, želijo v ponudbo in organizacijo vključiti čim več športnih društev in klubov. »V vseh programih sodeluje več kot 20 vaditeljev, če upoštevamo tudi zimske počitniške dejavnosti. To znese preko 300 ur, tudi otrok, ki izkoristijo možnosti, se zvrsti približno toliko.«

Že nekaj let vozi v Žusterno tudi kopalni avtobus, vedno polno zaseden. V letošnjih prvih dveh počitniških tednih so na obalo odpeljali 90 otrok, dvakrat so morali zaradi dežja kopalni izlet odpovedati, enkrat so se namesto v Žusterno odpeljali na bazen v Ajdovščini. Otroci so imeli

kot vedno priložnost učenja in nadgradnje znanja plavanja s strokovno usposobljenimi vaditelji.

Razen prispevka za prevoz na morje so vse aktivnosti brezplačne, sofinancirata jih Občina Postojna in Fundacija za šport. Letos je imela ŠZ za organizacijo počitniških aktivnosti na voljo največ denarja doslej; lani so od Občine dobili nekaj manj kot dva tisočaka, v prejšnjih dveh letih pa malo več kot tri tisočake in pol. Ker pa vrednost programa to vsoto močno presega, so veseli tudi finančne pomoči Fundacije za šport. Ta je letos prispevala 6.200 evrov, Tiringer pa ne pozabi omeniti niti prispevkov nekaterih manjših donatorjev. »Starši primaknejo za izlet na morje le 4 evre na dan, s tem pokrijemo prevoz in vstopnino na bazen.«

Teden kul(turnih) počitnic na Zelenem krasu

Za bolj vedoželjne so letos poskrbeli v Notranjskem muzeju Postojna, kjer so skupaj z otroki v tednu kul(turnih) počitnic na Zelenem krasu spoznavali jame in ostale kraške pojave, živali iz presihajočih jezer in se na zabaven način učili o drugih posebnostih našega domačega okolja.

Tina Poljšak iz Notranjskega muzeja je pojasnila, da so otrokom želeli omogočiti kakovosten in poučen počitniški program. »To je tudi nadaljevanje dobrega povezovanja

med kulturno in naravno dediščino v regiji, med Notranjskim regijskim parkom, Notranjskim muzejem Postojna, Eko muzejem pivških presihajočih jezer, Parkom vojaške zgodovine in gradom Prem.« Delavnice, ki jih je izkoristilo 15 otrok iz celotne regije, so vodili zaposleni in študentje iz vseh naštetih ustanov.

Šolarji so si ogledali favno in floro Cerkniškega jezera, v Notranjskem muzeju Postojna so spoznavali kristale in si ogledali tudi razstavo Muzej krasa. Obiskali so tudi Petelinjsko jezero in čistilno napravo Živa, spoznavali življenje vojaka v Parku vojaške zgodovine, na zadnji dan pa na gradu Prem izdelovali rože iz krep papirja.

Prispevek otrok, ki je znašal 10 evrov na dan, je vključeval vse vstopnine, vodstva in malico. Poljšakova je glede na pestrost brezplačnih vsebin v regiji z obiskom zadovoljna. »Nachtujemo izboljšave za naslednja leta, predvsem na področju subvencioniranega prevoza za otroke.«

izlet. Pripravljali so zdrave napitke, se preizkusili v streljanju z lokom, oblikovali izdelke iz usnja, usvajali balinarske veščine, se učili orientacije v naravi, se prepustili mojstrici poslikave telesa Živi Volk in počeli še marsikaj zanimivega.

»V juliju in avgustu se je v našem varstvu izmenjalo približno 50 različnih obrazov,« se spominja vodja centra Alma Majdanac in ob tem poudarja, da v času počitnic vrata centra, ki sicer nudi učno podporo predvsem osnovnošolcem iz šibkejšega socialnega okolja, odprejo za vse počitnikarje. Denar, ki ga namenijo za dejavnosti, je iz kvote, ki jo Center za socialno delo dobi za delovanje Dnevnega centra. Starši z varstvom in animacijo zato nimajo nobenih stroškov.

Kreativne delavnice

Za pester animacijski program v večgeneracijskem centru Točka moči v Postojni je poskrbela vodja Nina Vanita Hočevar z dvema

Tudi Mladinski center Postojna in Društvo prijateljev mladine sta v počitnicah razveselila mnogo otrok – tudi male rockerje

Od ustvarjalnih uric do športnih aktivnosti

Tudi v Dnevnom centru za otroke in mladostnike, ki deluje v okviru Centra za socialno delo Postojna, so letos pripravili pestro paleto počitniškega dogajanja – od ustvarjalnih uric do športnih aktivnosti, odšli pa so tudi na poučen in zanimiv

prostovoljkama. Na kreativnih delavnicah, ki so potekale 12 dni v juliju in avgustu, so otroci tkali mrežo prijateljstva in izdelovali drevo želja. Udeležba je bila različna po dnevih, običajno so aktivnosti pritegnile povprečno 10, nekatere tudi čez 20 mlajših osnovnošolcev. Dejavnosti so bile financirane v okviru vsebin večgeneracijskega centra.

Letovanje na morju, umetniške, glasbene in športne vsebine

V mesecu juliju je **Društvo prijateljev mladine občin Postojna in Pivka PO-PI** v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Vič-Rudnik 40 otrokom omogočilo 4-dnevno brezplačno letovanje v Pacugu. »Skupina malih Pivčanov in Postojnčanov se je pridružila drugim skupinam, ki pa niso letovale brezplačno. »Našim« je morje financiral donator CroDent,« je povedala **predsednica Ana Širca**.

Za poletni živ žav v Postojni so v drugem tednu avgusta poskrbeli tudi v **Mladinskem centru Postojna** in v sodelovanju z **Društvom prijateljev mladine** organizirali aktivno 10-dnevno počitniško varstvo za otroke, stare od 6 do 10 let. **Ana Širca** izpostavlja različne športne, kulturno-umetniške in glasbene vsebine, otroci pa so se skupaj s prostovoljkama Evropske prostovoljske službe (EVS) iz Italije Paolo in Irene tudi brezplačno učili italijanskega jezika. Kot je povedala predsednica društva, sicer zaposlena na Boreu, so se za počitniški program odločili na pobudo staršev.

Prvo leto so počitnice pripravili v sodelovanju z ameriško ambasado, kasneje pa ob pomoči številnih sponzorjev in donatorjev. »Prvo leto smo bili uspešni na razpisu US Small Grants, prihodnje leto pa na MOVIT-u. Kasneje smo ves material, potreben za izvedbo delavnic, dobili od sponzorjev. Z občinskim denarjem, ki so ga pridobili letos, so lahko mladim ponudili še bolj kakovostne vsebine. Ne smemo pa pozabiti niti na okoli 10 prostovoljcev, ki pomagajo pri sami izvedbi. Zanimanje je precejšnje, pravi Širca, saj pri njih vsak počitniški dan preživi približno 50 otrok.

Nad učenjem in druženjem v naravi so bili navdušeni tudi najmlajši skavti, bobri.

Indijansko piratski tabor

Na otroke, katerih starši so v službah, zadnja štiri leta mislijo tudi na **Srednji gozdarski in lesarski šoli**

Postojna, kjer so si zamislili Indijansko piratski tabor za otroke od 3 do 16 leta. Aktivnosti se odvijajo v parku pred dijaškim domom, nekatere pa tudi na drugih lokacijah. »Letos smo si kot vsako leto nabrali leskove veje, si naredili loke in perjanice. Nastanili smo se v tipiju in se učili streljati s profesionalnim lokom in z lokom, ki smo ga izdelali sami. Iskali smo piratski zaklad in ga tudi našli,« se zanimivih počitnic spominja **Tanja Čehič**. Odpeljali so se tudi na Bloško jezero, kjer so »zasegli piratsko ladjo« in se z njo odpeljali čez celo jezero. Ker ni indijancev brez konjev, so se na Gradu Prestranek preskusili tudi v jahanju. »Sicer pa smo vsak dan kurili ogenj in se igrali različne igre. Tudi kosilo smo si sami spekli na ognju in še in še se nam je dogajalo,« našteva mentorica.

Tabor je sicer plačljiv, starši odštejejo 20 evrov na dan za prvega otroka, za drugega 15 in tretjega 10 evrov. Poleg dejavnosti in varstva od 7. do 16. ure vključuje cena tudi kosilo. Kot pravi Čehičeva, za izvedbo tabora ne dobijo nobenih drugih sredstev.

Mentorica še dodaja, da se je z leti tabor prijel. Večinoma bi starši želeli, da poteka več časa, ker imajo težave z varstvom otrok v nižjih razredih. Ustreza jim tudi to, da lahko kombinirajo in otroka pripeljejo, kadar želijo, ne nujno vsak dan. »Včasih je tabor trajal dva tedna, letos pa so ga skrajšali za en teden, ker to pomeni veliko dela tudi za zaposlene, ki se z otroki ukvarjajo predvsem ljubiteljsko. Letos se je tabora udeležilo 14 otrok.

Oratoriji

V organizaciji **postojnske župnije** je v Postojni tudi letos potekal oratorij. Tega vsako leto povezuje drug glavni junak, ki se v obliki zgodbe predstavi udeležencem. V Postojni je bil osmič po vrsti, potekal je kot

vsako leto pet dni, letos med 26. in 30. junijem. Udeležilo se ga je 90 otrok, razdeljenih v devet različnih starostnih skupin. Zanje in za njihove organizirane dejavnosti je skrbelo

Tridnevnega oratorija Pri Fari se je udeležilo od 47 do 51 otrok.

okrog trideset animatorjev pod vodstvom **Teje Čeč**, za prehrano so bile zadolžene tri kuharice, vse skupaj je nadziral **župnik Ervin Mozetič**. Pester program, prepleten z različnimi igrami in ustvarjalnimi delavnicami je imel letos poudarek na kulinariki. Cena oratorija na udeleženca je bila 15 evrov, za dva iz družine 20, trije ali več so prispevali 25 evrov skupaj.

Tridnevni oratorij je letos sedmič potekal skupno tudi v **ubeljski in hrenoviški župniji**. Od 24. do 26. avgusta se ga je udeležilo od 47 do 51 otrok, pri izvedbi je sodelovalo 20 do 24 animatorjev iz obeh župnij, za vodstvo sta poskrbela **Gregor Turk** in **župnik Vincenc Lapajne**. Veliko so pripomogli prijatelji in domačinke. Sodelavke župnijskega Karitasa so poskrbele za organizirano prehrano, pomoč je izkazalo tudi TŠKD Tisa-Nanos. Za tridnevno udeležbo so starši prispevali med 10 in 17 evrov. V programu, sestavljenem iz različnih delavnic, eksperimentov, izdelovanja sadnih smutijev in krajskih pohodov, je udeležence najbolj navdušilo snemanje krajskih filmčkov. Z organizacijo in odzivom so bili zadovoljni otroci, animatorji in starši, med njimi so se spletle nove prijateljske vezi.

Oratorij je od 23. do 27. avgusta potekal tudi v **Planini**. Šestnajst srednješolcev je ob pomoči **Livie Dobai** iz centra Mariapoli in sladkih priboljških staršev poskrbela za petdeset otrok. Razdeljeni po skupinah so se zabavali z vodnimi igrami, iskanjem skritega zaklada na Planinskem polju, na delavnicah peke peciva, oblikovanja slanega testa, tiskanja majic, izdelovanja zapestnic, origamijev, v glasbeni delavnici ... Romali pa so tudi na Planinsko goro, kjer je imel mašo letošnji **novomašnik Tine Povirk**. Vsako popoldne so se utrujeni, a veseli vračali k svojim družinam.

Taborjenje

Učenci in dijaki so kar se da kakovostno preživeli nekaj počitniški dni, za kar so že tradicionalno poskrbele

tudi tri množične organizacije – taborniki, skavti in planinci. »Rdeča nit« njihovih poletnih taborjenj so poleg spoznavanja različnih veščin, učenja in dnevnih zadolžitev, predvsem gibanje in raziskovanje okolja (v katerega so se preselili za teden ali malce več časa) ter, morda najpomembnejše, druženje in navezovanje prijateljstev, ki včasih trajajo vse življenje. Čeprav naj bi bile počitnice namenjene počitku, so taborjenja vse prej kot le to. Taborniki iz **Rodu kraških viharov** so se odločili, da bodo letos taborili kar ob svoji koči na Mačkovcu. Teden dni so tam preživeli najmlajši osnovnošolci, tisti malo večji pa so ostali še pet dni več. Dopol dnevi so potekali v urjenju taborniških veščin, ob popoldnevih so se prelevili v novinarje, snemalce, fotografe ..., en dan pa so namenili tudi bivakiranju. Starejši taborniki (od 13 do 18 let) so se v začetku avgusta na 15. zletu Zveze tabornikov Slovenije v Velenju pridružili slovenskim in tujim tabornikom. Skavti iz **Stega Postojna 1** so taborili ločeno po starostnih skupinah. Najmlajši, bobri, so v Prežganju »spoznavali življenje v deželi Nije«, volčiči in volkuljice so se na Godoviču vživeli v zgodbo Pike Nogavičke, izvidniki in izvidnice so v Slovenski Istri, nedaleč od Krkavč, spoznavali zgodovino Keltov, popotniki in popotnice pa so prepešali Haloze. Za mlajši skupini so prenočevanje organizirali v župniščih, obe večji sta taborili. Več kot sto planincev, vodnikov in mentorjev **Planinskega društva Postojna** pa je zadnji teden julija preživelo pod platnenimi strehami v neposredni bližini Soče, ki jim je po napornih turah nudila prijetno osvežitev. Ločeni po starostnih skupinah so osvajali okoliške vrhove, spoznavali gorsko floro, se preizkušali v balvanskem plezanju, večere pa so ob pesmi preživeli ob tabornem ognju. Letos se jim je za nekaj dni prvič pridružila tudi sekcija gorskih kolesarjev.

Besedilo: Mateja Jordan, Alenka Čuk, Marino Samsa; fotografije: arhivi organizatorjev.

Na SGLŠ Postojna so novo šolsko leto začeli s sproščenim programom, z zabavo s skupino Kingston in Živo knjižnico.

Spet več zanimanja za poklicno izobraževanje

Srednješolci so že dobro zagrizli v novo šolsko leto in kmalu se bodo okoli tisoč dijakom, ki obiskujejo postojnski srednji šoli, pridružili študenti Višje strokovne šole Postojna. Ta bo v prva letnika letos sprejela le bodoče gozdarje in lovce ter strojnike, saj je bilo za program poslovni sekretar premalo zanimanja. Vpis dijakov novincev pa odraža splošen trend v Sloveniji, kjer v zadnjih letih narašča zanimanje za srednje šole, medtem ko navala na gimnazije (kot pred nekaj leti) ni več.

Večina srednjih šol je letos odprla vrata v petek, 1. septembra. Med izjemami je tudi **Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna (SGLŠ)**, kjer so pouk začeli šele prvi septembrski ponedeljek. Kot je pojasnila **ravnateljica Cvetka Kernel**, je skoraj tretjina dijakov vozačev,

zato so v petek imeli dan šole, ki je za dijake prost, v ponedeljek pa jih pričakali s sproščenim programom, z zabavo s skupino Kingston in Živo knjižnico. SGLŠ je izjema tudi zato, ker se na šoli vpis iz leta v leto povečuje, kar je redkost v slovenskem prostoru.

Letos je v izobraževalne programe in vzgojni program Dijaškega doma vpisanih skupaj 506 dijakin in dijakov. Po besedah Kernelove bo število vpisanih študentov v študentski dom znano v začetku oktobra. V novem šolskem letu so sprejeli 112 novincev, največ v zdravstvenih programih bolničar negovalec in tehnik zdravstvene nege.

Ravnateljica se veseli predvsem povečanega zanimanja za program mizar. »Ker pa je bil vpis v preteklih letih zelo pičel, je v oddelku še vedno veliko prostora,« priznava. V vsakem od navedenih treh programov imajo po en oddelek, isto velja za programa gozdar in gozdarski tehnik. V tem šolskem letu bodo sicer šolali skupaj 71 bolničarjev negovalcev, 118 zdravstvenih tehnikov, 82 gozdarjev, 91 gozdarskih tehnikov in 32 mizarjev. V Dijaškem domu pa bo med tednom bivalo 112 dijakin in dijakov.

Srednje šolo Postojna bo letos obiskovalo 756 dijakov, 607 na matični enoti in 149 v Ilirski Bistrici. 260 je gimnazijcev, 101 dijak obiskuje program ekonomski tehnik, strojnikov v vseh programih - strojni tehnik, orodjar, avtoserviser in nižje poklicno izobraževanje – je skupaj 311. V programu računalniški tehnik, ki se izvaja samo v Ilirski

Bistrici, pa se v vseh letnikih skupaj šola 84 dijakov.

V sklopu Šolskega centra Postojna deluje tudi **Višja strokovna šola**, kjer bodo v novem šolskem letu izvajali le programa Strojništvo ter Gozdarstvo in lovstvo. V prvem roku so v program strojništvo sprejeli 40, v program gozdarstvo in lovstvo pa 16 kandidatov. Vendar številke niso še dokončne.

»V drugem prijavnem roku se je na Višjo strokovno šolo Postojna prijavilo skupno 53 kandidatov, natančnejši podatki po programih pa še niso znani, saj je prijave sprejemala Višješolska prijavna služba v Celju,« je pojasnila **ravnateljica Nada Vadvanov**. »Poleg tega se zdaj na šoli izvajajo septembrski izpitni roki, tako da vpisi v višje letnike študija še vedno potekajo.« Podatki o številu vpisanih po letnikih in programih bodo znani po končanih vseh vpisnih postopkih, to je po 3. oktobru.

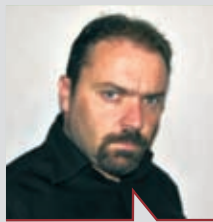
Program rednega študija Poslovni sekretar bodo zaradi premajhnega zanimanja ponovno izvajali v študijskem letu 2018/19 oz. verjetno vsako drugo leto. Vpisujejo pa v izredni študij tega programa.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv SGLŠ.

Ali izkoristite ponujene možnosti organiziranih počitniških aktivnosti za otroke?

Anja Bec Požar, Belsko: Ponujenih počitniških dejavnosti sicer še nismo nič izkoristili, oziroma se teh nismo udeležili. Se jih pa udeležuje veliko otrok naših prijateljev, ki jih vedno tudi zelo pohvalijo. Sama zelo pozdravljam počitniške dejavnosti za otroke, saj menim, da je to zelo kvalitetno preživljanje prostega časa. Velikokrat so delavnice tudi odlična rešitev za varstvo otrok v času šolskih počitnic, medtem ko so starši na delovnem mestu.

Jernej Tominc, Prestranek: Počitniški čas marsikaterim staršem prinese tudi skrb, kako v dopoldanskem času poskrbeti za varstvo otrok. V mestih je seveda ponudba večja, v manjših krajih oziroma na vaseh pa je organiziranih aktivnosti malo ali nič. Mislim, da se v Postojni ponudba počitniških aktivnosti za otroke iz leta v leto povečuje, kar je pohvalno. Žal pa mi je, da nimamo vsaj kakšne oblike tudi na Prestranku, saj je udejstvovanje naših otrok povezano z vožnjo v Postojno in se moramo starši tudi v teh primerih znajti.

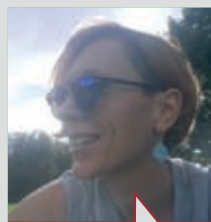
Martina Debevec Grossi, Hrenovice: Športna zveza Postojna je pripravila več programov. Moja otroka sta se najbolj veselila enodnevnih organiziranih kopalnih izletov na Obalo in ker poznam organizatorje, je bila skrb za njuno počutje in varnost odveč. Že tradicionalno pa se otroka udeležita tridnevnega oratorija v organizaciji hrenoviške in ubeljske župnije, ki ga tudi zaradi medsebojnega poznavanja tako

s sošolci kot z animatorji vsako leto željno pričakujejo in se dogaja tako rekoč na domačem dvorišču. Ob tej priložnosti bi rada pohvalila celotno volontersko organizacijo, prizadevnost animatorjev in zunanjih pomagačev pri celotni izvedbi, verjamem pa, da tudi starši znajo oceniti in ceniti obsežnost in organizacijo tako zahtevnega projekta.

Andreja Janev, Landol: Načeloma dejavnosti, ki se izvajajo med počitnicami, naša dekleta obiščejo z velikim navdušenjem in veseljem. Te so dobrodošle, saj so poletne počitnice dolge in nekaterim staršem varstvo med počitnicami predstavlja težavo, ki jo s temi programi vsaj nekaterim nekoliko ublažijo, hkrati pa izvajalci z različnimi dejavnostmi otrokom omogočijo pestro in zabavno preživljanje poletnih počitnic.

Vse naše pohvale vsem, ki kakorkoli pomagajo pri organizaciji in izvedbi vseh teh počitniških dejavnosti.

Anita Bajc, Postojna: Vse organizatorje in prostovoljce želim izjemno pohvaliti za priložnost in čas, ki so ga namenili našim otrokom. K aktivnemu preživljanju prostega časa, ki sta ga organizirala Športna zveza Postojna in Mladinski center Postojna, sem namreč imela prijavljenega skoraj 7-letnega sina. Dejavnosti obeh omenjenih organizatorjev so bile razgibane in različne ter kakovostne za spodbujanje kreativnosti in športnega duha naših malih. S prostovoljci omenjenih organizatorjev nisem imela težav. Vsi so se relativno dobro razumeli in če že ne od začetka, so konec dneva naši otroci prišli domov zadovoljni, z veliko lepimi besedami o preteklih uricah.

Slavnostni trak sta prerezala predsednik vlade dr. Miro Cerar in direktorica Šolskega centra Postojna Helena Posega Dolenc.

Izobraževalni center kot primer dobrega sodelovanja

V Šolskem centru Postojna, v sklopu katerega deluje tudi Višja strokovna šola, so 14. septembra odprli Izobraževalni center sodobnih tehnologij (ICST), ki bo deloval na področju strojništva, s poudarkom na orodjarstvu. Slavnostni trak sta prerezala predsednik vlade dr. Miro Cerar in direktorica Šolskega centra Postojna Helena Posega Dolenc.

ICST je bil vrsto let tiha želja, ki se je pričela uresničevati po obisku vlade v regiji leta 2015 - ob **podpori predsednika vlade Mira Cerarja**. Ta je projekt, katerega cilj je zmanjšati razkorak med izobraževalnim sistemom in dejanskimi potrebami gospodarstva v Primorsko-notranjski regiji, ocenil kot zgodbo o sodelovanju. Cilj ustanove je, da ICST postane prepoznaven regijski učni izdelovalni laboratorij, kjer bo imel vsakdo na voljo tehnološko opremo za razvoj lastne ideje do končnega produkta. »Če sodelujemo, lahko veliko naredimo za razvoj Slovenije. Še posebej pomembno je, da spodbujamo poklicna znanja in povežemo znanje z gospodarstvom,« je pohvalil sodelovanje vseh vpletenih. »Z vzpostavitvijo tovrstnega centra omogočamo, da poleg teoretičnega znanja mladi pridobijo praktične

izkušnje in kompetence, ki jih bodo potrebovali na svoji profesionalni poti,« je poudaril.

»Naši cilji so povezovalna vloga med šolstvom in gospodarstvom, razvijanje idej, krepitev inovativnosti, naše koordinate pa želimo postaviti tudi na mednarodni zemljevid,« je izpostavila direktorica Šolskega centra. Ta izobražuje tudi 300 dijakov v programu strojne šole in 186 študentov strojništva.

»Izobraževalni center sodobnih tehnologij je primer, kaj se da narediti z znanjem, voljo in sodelovanjem,« je zbrane nagovorila tudi **poslanka SMC v Državnem zboru Erika Dekleva**.

Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnolo-

logijo mag. Aleš Cantarutti pa je izpostavil tako prizadevanja ministrstva, da bi izobraževanje čim bolj približali gospodarstvu, kot pomen povezovanja deležnikov, pri čemer je bistveno vlogo prevzel letos preminuli Horst Hafner, namestnik generalnega sekretarja stranke SMC.

Nova pridobitev je pomembna, ker bo omogočila učinkovitejše in bolj praktično izobraževanje, hitrejšo gospodarsko rast in nova delovna mesta, je ocenil **župan Igor Marentič**.

Skupna vrednost opreme v centru znaša 830.000 evrov, pri čemer je šola pridobila za učne izdelovalne laboratorije dobrih 680.000 eurov na razpisu Ministrstva za gospodar-

stvenih letih predvidena še ena investicijska faza za dodatno tehnično opremo. V ICST je že nameščena računalniško opremljena učilnica, vključno z licencami za CAD-CAM načrtovanje, s 3- in 5- osnim CNC rezkalnim obdelovalnim centrom, CNC strojem za žično in potopno erozijo, z vrtnim elektroerozijskim strojem, NC ploskovnim brusilnim strojem ter industrijskim 6-osnim robotom s krmilnikom. **Direktorica Helena Posega Dolenc** se je ob tej priložnosti zahvalila članom delovne skupine, ki je od leta 2015 »strokovno in z velikim entuziazmom postavljala temelje nove pridobitve«. »Brez velikega angažiranja vseh vpletenih zgodbe regijskega projekta ICST ne bi bilo. Zato na tem mestu zahvala vsem, ki ste

Predsednik vlade Miro Cerar in poslanka SMC v Državnem zboru Erika Dekleva sta se pomudila tudi med dijaki.

ski razvoj in tehnologijo. DDV v višini 150.000 evrov je bil v okviru projekta neupravičen strošek, tako da so se k plačilu tega davka zavezale vse občine regije, dodatno tudi občina Logatec in gospodarstvo regije. Nov objekt zagotavlja 1000 m² uporabne površine. V prvem nadstropju je umeščena avtoservisna delavnica, v pritličju tehnološka oprema, namenjena delovanju centra. Za polno delovanje ICST je v priho-

na kakršenkoli način dodali kamenček v mozaik naše skupne zgodbe,« je dejala Helena Posega Dolenc. Naj spomnimo, da so v iniciativi poleg Šolskega centra Postojna, občin Postojna in Pivka, RRA Zeleni Kras in gospodarstva dejavno sodelovali tudi člani lokalnega odbora SMC pod vodstvom **Ernesta Zakarije**.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Mladoletni begunci ostajajo v Postojni

Vlada RS je po enem letu prepoznala pilotni projekt namestitve mladoletnikov brez spremstva v dijaška doma Nova Gorica in Postojna kot primer dobre prakse. Sklenila je, da se projekt nadaljuje samo v Postojni, uradu za oskrbo migrantov pa naložila, da do konca leta 2018 vzpostavi sistemsko obliko nastanitve in obravnave mladoletnikov. Evalvacija projekta, ki se je začel avgusta lani, je pokazala napredek na področju zagotavljanja namestitve in obravnave mladoletnikov brez spremstva, pa tudi pri njihovem vključevanju, integraciji in socializaciji. Z ugotovitvami se strinjajo tudi na Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna, kjer opozarjajo zlasti na težave zaradi neustrezne strokovne usposobljenosti za delo s tako zahtevno populacijo.

V Dijaškem domu SGLŠ Postojna je bilo do začetka letošnjega junija skupno nastanjenih 65 mladoletnih beguncev, samovoljno jih je odšlo 51. V povprečju je bilo v Postojni nastanjenih ves čas 12 mladoletnih oseb brez spremstva. Potem ko so se v Novi Gorici odločili, da s projektom ne bodo nadaljevali, pa so sprejeli še 5 otrok. Trenutno skrbijo za 15 mladoletnih beguncev. »Vsi, razen enega, ki prihaja iz Sirije, so Afganistanci. Zanje skrbi sedem strokovnih delavcev,« je povedala **ravnateljica šole Cvetka Kernel**, ki priznava,

da so prav oni imeli najtežjo nalogo. »Ljudje, ki delajo v tem programu, niso imeli nobenih izkušenj in napotkov in kar nekaj časa je trajalo, da so se ujeli in je vse skupaj steklo. Prav ti so zato imeli odločilno vlogo glede nadaljevanja projekta.«

Tudi evalvacija je potrdila predvsem pomanjkljivosti pri strokovni usposobljenosti zaposlenih za tovrstno delo, potrebo po njihovi stalni prisotnosti v instituciji in po zadostni psihosocialni podpori, pomanjkljivosti pri koordinaciji dela in pomanjkanje rešitev za nastanitev težavnejših mladoletnikov. Zato se predlaga tudi ustanovitev posebnega, prehodnega centra, kjer bi bili mladoletniki brez spremstva nastanjeni, dokler se ne ugotovi njihovih ciljev in želja. Šele po ustrezni presoji, da je mladoletnik pripravljen ostati v Sloveniji, bi se nastanil v enem izmed dijaških domov.

Skupni stroški nastanitve in strokovnega dela za namestitve mladoletnih otrok brez spremstva v Dijaškem domu Postojna od avgusta letos do decembra prihodnje leto so ocenjeni na dobrih 890.200 evrov. Kot poudarja vlada, je to najvišji možni strošek ob predpostavki, da bo kapaciteta nastanitve za 28 oseb zapolnjena vse dni v letu.

Mateja Jordan

Ženin je moral perilo oprati na ribežnu.

Pri toplarju so letos »šrangali«

Vabilu Turističnega društva Pudgura na tradicionalno, že šestnajsto prireditev Gozdar – kmet nekoč in danes se je v soboto, 5. avgusta, odzvalo več kot dva tisoč ljudi. Letos so pri kozolcu toplarju pri Belskem v ospredje postavili šranganje, star običaj pred poroko ki je v marsikateri naši vasi še vedno zelo živ in zabaven.

Organizatorji so v sodelovanju z gostujočimi društvi na preteklih prireditvah že predstavili nekatere običaje, ki so v vseh časih ostali stalnica ali pa so nekoliko zamrli in jih zdaj oživljajo. Obiskovalce so tako navdušili s predstavitvijo vasovanja, vestirnge in prevoza nevestine bale na ženinov dom. Letos je bilo vrhunec prireditve šranganje

– običaj, ki ga vaščani izpeljejo, predno nevesto predajo ženinu. Šranganje je za ženina kar zahteven preizkus. Ne le, da mora plačati, ker bo odpeljal dekle, izkazati se mora tudi kot moški, ki bo sposoben skrbeti za svojo ženo in družino. Vaščani, zlasti fantje, ob zastavljanju nalog niso ravno prizanesljivi. Tako niso preizkusili ženinove

sposobnosti upravljanja pralnega stroja, marveč ročnega pranja perila z edinim pripomočkom – »ribežnom«. Ampak za svojo veliko ljubezen je bil pripravljen storiti vse, tudi žagati drva z ročno žago in po težkih pogojanjih odšteti še novce. Le tako jo je lahko z zapravljičkom odpeljal »srečnemu skupaj do konca življenja« naproti.

Pred osrednjim dogodkom so v zgodnjih popoldanskih urah predstavili dejavnosti, povezane z gozdom. **Etno družabno društvo** Draga pri Šentrupertu na Dolenjskem je predstavilo običaj tesanja. Ta dandanašnji tone v pozabo. Na prireditvi pa sta tradicionalno sodelovala **postojnska enota Zavoda za gozdove** in **Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna**. Dijaki SGLŠ so s prikazom spretnosti pri delu z motorno žago dokazali, da številna priznanja na raznih tekmovanjih upravičeno pristanejo v postojnski šoli. **Anton Smrekar, vodja postojnske enote Zavoda za gozdove**, pa je postregel s številnimi aktualnimi informacijami in s koristnimi napotki o skrbi za gozd, zlasti v obdobju, ko ga napada lubadar.

V bogatem družabnem programu so na svoj račun prišli prav vsi, otroci, mladi in starejši obiskovalci. Ob vabilu organizatorjev »Demo se jgrt ku enkrat.« so otroci uživali v starih otroških igrah. Le kdo bi na primer ob vožnji v šajtrgi pogrešal računalnik ali pametni telefon! Mnogi so se zavrteli ob glasbi **ansambla Narcis**, izgubljeno energijo pa nadomestili z dobrotami podgurskih gospodinj – domačimi štruklji, gozdarskimi žganci z ocvirki, golažem in slastnim domačim pecivom.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Florijan Poljšak.

Konec julija je v hladnem večeru ogrela srca obiskovalcev dalmatinska klapa Kampanel.

Na snidenje na desetem festivalu Kulturni utrip poletja

S koncertom latino glasbe v izvedbi Jazz Punt Big Banda iz Tolmina ter vokalistik Ane Bezjak in Tanje Srednik se je 17. avgusta zaključil poldrugi mesec trajajoči festival Kulturni utrip poletja Postojna 2017. Po navedbah glavnega organizatorja in nosilca festivalskega programa Občine Postojna se je na več kot 60 prireditvah zbralo dobrih 12 tisoč obiskovalcev.

Prireditve, ki so se zvrstile v juliju, smo v sliki in besedi predstavili v julijski številki Postojnskega prepaha. Za spomin na lepe poletne večerne prireditve pa se ozrimo še v zadnji julijski teden in v avgustovsko festivalsko dogajanje. Vreme je bilo tudi v zadnjem delu festivala organizatorjem bolj kot ne naklonjeno. Kot za šalo je ohladitev presenetila 25. julija, ko je na Titovem trgu nastopila dalmatinska klapa Kampanel. Verjetno je bil hladen večer večji temperaturni šok za nastopajoče, ki so prišli iz razgrete Dalmacije, kot za obiskovalce, ki smo navajeni nekoliko bolj ostrega pod-

nebnja. Pevci in instrumentalisti so nas ogrel z dalmatinskim melosom in nostalgijo.

Tudi v drugem delu festivala so na svoj račun prišli otroci, ki so ustvarjali v delavnicah in uživali na gledaliških predstavah. Posrbljeno je bilo tudi za odrasle ljubitelje gledališča in stand upa. Med drugimi je s predstavo Zapornik 323 v Kulturnem domu Postojna navdušil Domen Valič, na večeru stand upa v atriju SAZU-ja pa so obiskovalce spravljali v smeh Boris Kobal, Žan Papič, Gašper Bergant in Rok Škrlep. Tudi Rozinteater je z Zaničniškim odmaševanjem potrdil, da je poročstvo za odlične predstave.

Festival Kulturni utrip poletja Postojna 2017 je zaključil Jazz Punt Big Band iz Tolmina.

Ljubitelji pop in narodnozabavne glasbe, rocka, latina pa tudi tradicionalnih in sodobnih plesov se prav tako nismo mogli pritoževati nad izborom. Občinstvo so navdušili Omar Naber, Oto Pestner, legendarni Štirje kovači, Balkan boysi in še mnoge druge glasbene, folklorne in plesne skupine, ki so popestrile festivalsko dogajanje.

Besedilo: Ester Fidel; fotografiji: Foto Atelje Postojna.

Na Zmajevem odru je prva nastopila skupina Demolition group.

Vroč začetek in slasten zaključek 21. Zmaja

Letošnji festival Zmaj 'ma mlade je že na uvodni prireditvi nakazal, da bo tudi enaindvajsetič »zažigal«. Nastop žonglersko ognjene skupine Čupakabra je bil prava paša za oči, skupina Demolition group pa je poskrbela za udarni drugi del večera. Nato so se na številnih prizoriščih v središču Postojne v slabih dveh tednih vrstile kulturne, športne in zabavne prireditve za vse okuse in vse generacije. Pravzaprav se je festival po »zaslugi« vremena podaljšal, saj so organizatorji zaradi dežja zaključek predstavili na 9. september. Po odzivih sodeč so bili obiskovalci – tako domačini kot turisti – navdušeni nad programom.

Tudi letos je organizator, Mladinski center Postojna, ki festival pripravlja pod pokroviteljstvom Kluba študentov občin Postojna in Pivka ter Občine Postojna, pripravil kakovosten program in zaznamoval postojnski poletni utrip. Letos je bilo na Zmaju še več uličnega dogajanja, program za otroke, ki jih vsako leto razveseljuje z gledališkimi, ustvarjalnimi, s športnimi in z drugimi dogodki, so letos obogatile še kino predstave pa celo najmanjši živalski cirkus na svetu.

Gledališke predstave so gostovale tako v atriju SAZU-ja kot na ulici, med drugimi so nastopili italijansko ulično gledališče **Gli Eccentrici Dadaro** s predstavo Operativci!, **Sinakt CircoTeatroDanza** z akrobatsko predstavo Baroco-clasique, **Jure Godler** in **Tilen Artač** s predstavo GodArt. Umanjkal pa ni niti stand up večer.

Med kulturnimi prireditvami izpostavljamo tudi razstavo Naravnost v naravo, ki jo je avtorica,

Otroci so uživali na igrišču recikliranih objektov.

Tudi letošnji Zmaj ni minil brez **Ane Pupedan**, na osrednjem prizorišču na Titovem trgu pa so se zvrstili še mnogi odlični glasbeni izvajalci, med njimi **Marko Hatlak & Kapobanda**, **Boris Cavazza Kvartet**, **Čompe**, **Elvis Jackson**, **Katja Šulc feat. Pier & Igor Matković**, **Aritmija feat. Sabiha Khan & Vinayak Netke**, **Eightbomb** in **Jardier**.

postojnska ilustratorica in oblikovalka **Barbara Kogoj**, postavila v avli Inštituta za raziskovanje krasa. Že tretje leto zapored se je za eno popoldne v Mestni park pri pošti naselila **Živa knjižnica**. Obiskovalcem je ponudila žive knjige – ljudi, ki delijo svoje življenjske zgodbe zato, da bi podirali predsodke in stigme.

Festival Pojej&Popij! je navdušil številne obiskovalce.

Prav tako je »v tretje« uspel tudi Postojnski tek, katerega posebnost je bila humanitarna nota. Zbrana sredstva bodo namenjena nadarjenim otrokom, da bodo lahko sledili svojim sanjam. Zato je šestdeset ljudi teklo pod geslom **Tek za sanje**. Na Njami teku v parku Srednje gozdarske in lesarke šole pa so sodelovali mali nadobudni tekači.

cijami spreminjalo parkirne prostore v dnevne sobe in park z zanimivim dogajanjem. Letošnja Plaža je bila na Trgu padlih borcev, kjer so se v peskovniku in vodnem tunelu celo poletje zabavali predvsem otroci.

Oživitvi širšega mestnega jedra Postojne je bilo namenjeno tudi sklepno dejanje 21. festivala Zmaj 'ma

Marka Hatlaka in Kapobande kar ne bi spustili z odra. Bili so odlični!

Zmaj je pod svoje okrilje združil še številne zanimive prireditve, na primer **Omare zamenjave** na Trgu padlih borcev, v katere so obiskovalci prinesli oblačila, ki jih ne po-

mlade. Tržnica nevladnih organizacij **Po-stoj na živi ulici** je že tretje leto zapored na trge in ulice v središču Postojne pritegnila veliko obiskovalcev. Letos so jo organizatorji

Zmaj je s svojimi mladiči zavzel tudi Mestni park pri pošti.

trebujejo več, in v zameno izbrali druga rabljena, a lepo ohranjena. Za to humanitarno gesto je poskrbelo **društvo Prostor**, ki je tudi v letošnjem poletju v okviru projekta Tržaška 2017 s prostorskimi inštala-

nadgradili še s prvim street food festivalom Pojej&Popij!, ki je razvajal brbončice obiskovalcev.

Besedilo: Ester Fidel; fotografije: Valter Leban.

Veliko Ubeljско

Veliko Ubeljско je značilno gručasto naselje v zahodnem delu spodnje Pivke ob vznožju Nanosa. Rahlo valovito flišno pobočje se vriva v apnenčasto gmoto skalnatnega pobočja. Večina njiv in obdelanega polja se razprostira pod vasjo, nekaj travnikov in pašnikov se gnete tudi nad vasjo, kjer so na stiku apnenca in fliša zelo vodnati izviri. Dostop v naselje je možen iz smeri »Treh hiš« ali iz Razdrtega. Na južni strani pod vasjo se svet nekoliko dvigne v predela Brdnice in Trnje, ki sta svojčas predstavljala glavno površino za sadovnjake.

Cerkev sv. Urha

Župnija Ubeljско združuje šest vasi: Veliko in Malo Ubeljско, Strane, Razdrto, Brezje pod Nanosom in Mala Brda. Mlada župnija je bila ustanovljena leta 1947 in bo verjetno po 70 letih v začetku prihodnjega leta ukinjena in priključena hrenoviški župniji. Cerkev sv. Urha je verjetno stala že v dobi gotike, v pisnih virih se omenja leta 1665. Umeščena je na dvignjeni ravnici sredi vasi, ki ji vaščani pravijo tabor. Vaški zavetnik praznuje prvo nedeljo v juliju. Lansko leto so zaznamovali 400-letnico cerkvenega zvonika – na sklepnem kamnu na portalu je namreč vklešana letnica 1616. Stavba je bila postavljena v 17. stoletju, a kmalu predelana: leta 1778 so postavili kamniti baročni pevski kor in v naslednjem desetletju prizidali zakristijo. Portal je domiselno okrašen z rokodelskimi okraski, notranjost se lahko pohvali s tremi baročnimi oltarji, ki so bili izdelani okrog leta 1700. Veliki oltar sv. Urha je iz črnega in belega marmorja, vmesni vložki so iz raznobarnega marmorja, v niši je slika patrona iz začetka 19. stoletja. Stranska oltarja sta posvečena sv. Jožefu in sv. Ani, zasnovana kot par, njuni podobi je naslikal vidnejši ljubljanski baročni slikar 18. stoletja Valentin Metzinger.

Številke nam pripovedujejo

Leta 1931 je ob popisu prebivalstva vas štela 215 oseb, čez 30 let 164, ob osamosvojitvi 104 in danes le okrog 80. Kar pet hiš je zapuščenih, nekatere med njimi so v zelo slabem stanju, v zadnjih letih sta zgrajeni

dve novi hiši, obnovljenih je precej. Osmim predšolskim otrokom se v izobraževanju pridružuje še 7 osnovnošolcev na hruševski šoli in 3 na postojnski, srednješolci so trije. Dve družini se ukvarjata z obrtništvom – družina Šantelj z žaganjem, s skobljanjem in z impregnacijo lesa, v družini Natlačen pa se že druga generacija posveča prevozništvu in

koliko nenavadno, da pri lastnih kравah na kmetiji uporabljaš mleko iz tetrapaka, vendar je pri današnjem ritmu življenja in teku za preživetje to povsem normalno, a tudi davek na razpotju med sodobnim in »nostalgicnim« življenjem. Nekoliko več je zadnje obdobje ovčereje, na pašnikih še vedno opazimo tudi konje in osle. V vasi je samo en lovec, član LD Hrenovice, pa še ta ne več v rosnih letih.

Pavla in Leopold štejeta skupaj 180 let

Na vasi marsikdo lahko pove kakšno zanimivo zgodbo, vendar sta bila zasluzeno najbolj zgovorna najstarejša

spominja, kako je bilo pod italijansko oblastjo, ko je vaško šolo obiskovalo čez 80 otrok. Učitelj iz južne Italije je seveda zahteval samo italijansko govorico, vendar je predvsem fantom večkrat ušla kakšna neprimerna opazka. Ker niso vedeli, da je njegova žena Slovenka (ta je možu doma prevedla navržene žaljivke), so bili naslednji dan tepeni, še posebno so bolela rdeča ušesa. In koliko časa se je Jergoševa mučila, da je nabrala in očistila 11 kg kimmelnovih (kumininih) zrn, da jih je potem »merkantarca« drago prodala v Trstu, ona pa je za ves trud prejela gumijaste galoše. Za časa njene mladosti je na vasi cvetelo sadjarstvo. Slive so vozili v Gorico, razna zelišča in praprot v Trst, kjer so jih s pridom uporabljali tamkajšnji cvetličarji za aranžiranje. Ljudje so se na različne načine trudili, da so lahko skromno preživeli sebe in številne člane svoje družine. Še najbolj donosno je bilo delo v gozdu, brez lesa bi težko preživeli. Melišča na pobočjih Nanosa so uporabljali kot drče za spravilo lesa v nižje predele, kjer so jih natovorili na konjske vprege, ki so se kot karavane pomikale proti tržaškemu pristanišču. Pavla se lahko pohvali s štirimi vnuki in z devetimi pravnuki. Tudi zazidalnih površin ne manjka.

Najstarejša v vasi, Jergoševa Pavla in Meršetov Polde, sta v devetdesetem letu starosti dobrovoljna in polna življenja.

logističnim dejavnostim. S kmetijstvom se bolj kot z dopolnilno dejavnostjo ukvarja šest družin: Škajcovi, Slivarjevi, Falavsovi, Poličevi, Petrovi in Felakovi, že omenjena družina Natlačen in Meršetovi. Med obema vojnoma, pa tudi pozneje, je skoraj vsako gospodinjstvo imelo do 5 glav živine, skupaj se je (v glavnem hlevske reje) vzdrževalo preko 100 glav govedi, za delo in prevoz so vole sčasoma nadomestili konji, te pa so spodrinili traktorji. Danes se na pašnikih pase skupno okrog 60 glav govedi. Molža je že dolgo opuščena, za lastne potrebe imata lastno mleko le dve kmetiji. Mogoče se sliši ne-

v vasi – **Pavla Fabčič, Jergoševa in Leopold Novak, Meršetov.** Oba sta v devetdesetem letu in v tako dolgem obdobju se nabere poln jerbas zanimivih zgodbic. Pavla se med drugim

Meršetov Polde nam je povedal, kako je s petimi vaščani, med njimi tudi z Jergoševim (Pavlinim možem) leto in pol postavjal prvotno planinsko Vojkovo kočjo na Nanosu. Ves material, vključno s strojem za dro-

O izvoru imena

Kako je nastalo ime Ubeljско, ni točno znano. Franc Miklošič je to ime izvajal iz praslovanskega občnega imena »obk«, kar pomeni izvir, studenec, medtem ko se jezikoslovec Bezljaj s to razlago ne strinja in ponuja izvor imena vasi iz izpeljanke »obel« ali »vobel«, ki pomeni isto, le da izvor besede ni praslovanski. Zapis iz leta 1780 ponuja prepričljiv dokaz, da se v imenu skriva občno ime s pomenom »kraški izvir, obrh«. Ta izvor imena potrjuje med drugim tudi vrsta hrvaških imen, tako Ubla na Braču in Ublje pri Šibeniku. Veliko Ubeljско je v pisnih virih prvič omenjeno leta 1378.

Sredi vasi, v bližini cerkve sv. Urha, je tudi spomenik padlim žrtvam 2. svetovne vojne.

bljenje kamnov in izdelavo peska za malto, so prepeljali s konjsko vprego, na začetku so si celo izposodili volovsko. Ko je zmanjkalo bencina za delovanje drobilca, si je Leopold oprtal 20-litrski kovinski kanister, lastnemške vojske, in jo peš mahnil na bencinsko postajo v Postojno. Takrat (jeseni leta 1948) seveda poti še ni bilo, le sledi kolovoza z vipavske strani, na voz šinar pa si zaradi strmine

K prepoznavnosti Velikega Ubeljskega je veliko pripomogla tradicionalna prireditev Krompirjeva noč, ki ima celo svojo himno, v vasi pa je tudi spomenik v čast krompirju.

niso upali naložiti kaj več kot dobre tri kvintale. Celotna kočja je zgrajena iz okoliškega kamna. Iz Razdrtega je celo kovač moral priti peš na Plešo, da je podkoval konja. Odprtje kočje je bilo 7. avgusta 1949. Šest graditeljev, med njimi tudi Leopold, so imeli to čast, da so se kot prvi podpisali na prvo stran prve planinske spominske knjige. Današnja Vojkova kočja stoji na istih temeljih, le nekoliko podaljšana.

Šolstvo, šolska zgradba in društva

Začetki šolstva na Ubeljskem segajo v leto 1876, ko je okrajni svet od trgovca Petra del Linza odkupil kmečko poslopje. Pouk je stekel v njegovem prvem nadstropju. Šolo so obiskovali otroci iz Velikega in Malega Ubeljska, Stran, Brezij in Malih Brd. Kmalu je postala pretesna in leta 1912 je bila dokončana nova dvorazrednica s sodobno opremo in z novim vrtom, zasajenim s sadnim drevjem. Po letih italijanskega šolstva je po osvoboditvi šola delovala do leta 1962. Odtlej je služila različnim namenom. Po obnovitvi 2007 so v pritličju večnamenska dvorana, gasilska garaža in sanitarije, v nadstropju pa pisarne gasilskega društva, TKŠD Tisa Nanos in krajevne skupnosti. Nekaj prostora odstopajo tudi Planinskemu društvu Postojna, ki tod shranjuje opremo za taborjenje. Turistično, športno in kulturno društvo Tisa Nanos obstaja že

slabi dve desetletji, združuje pa čez 150 članov krajevne skupnosti Veliko Ubeljsko. Ti so gonilna sila pri organizaciji največje vsakoletne prireditve »Krompirjeva noč«, ki so jo letos spravili pod šotor že 39-ič. Ta prireditev ima tudi svojo himno, za katero je napisal skladbo ansambel Forgotten Eden, zagotovo pa je Veliko Ubeljsko edina vas s spomenikom v čast krompirju. Zelo aktivno je tudi PGD

Veliko Ubeljsko, saj združuje člane, pionirje in mladince, ki se redno udeležujejo tekmovanj na občinskem in regijskem nivoju, dosegajo pa zavirljive rezultate. V društvu KS je med gasilci skupno 116 članov.

Glas, odmev nanoške strmine

Moramo priznati, da se v malokateri vasi toliko poje, kar bi v šali lahko pripisali odmevom glasu od nano-

V lepo obnovljeni stavbi, v kateri je bila nekoč šola, so danes večnamenska dvorana, gasilska garaža, pisarne gasilskega društva, TKŠD Tisa Nanos in krajevne skupnosti.

ške strmine. Leta 1902 se je tu rodila **Tončka Simčič**, v ZDA bolj poznana pod imenom Antoinette Rebec. Po končani meščanski šoli v Postojni se je leta 1921 z očetom izselila v Cleveland, kjer se je udeleževala slovenskega kulturnega življenja. Kot lirična sopranistka je pela v tamkajšnjem slovenskem gledališču, od leta 1946

Osebna izkaznica Velikega Ubeljskega

Število prebivalcev: **80**
 Število hišnih števil: **40**
 Krajevna skupnost: **Veliko Ubeljsko**
 Dekanija: **Postojna**
 Župnija: **Ubeljsko**
 Šolski okoliš: **Hruševje, Postojna**
 Predstavnika vaške skupnosti: **Mateja Poljšak**
 Nadmorska višina: **589 m**

je bila stalna članica opernega zbora v Miamiu na Floridi.

Zadnja štiri leta prejšnjega stoletja so v stari šoli pridno vadili domači fantje, takrat še osnovnošolci – brata **Jure in Jernej Počkaj**, **Miha Nedoh** ter **Simon in Marko Novak**. Nastala je rock-metalna skupina z imenom **Forgotten Eden**. Zasedba se je čez leta nekoliko spremenila, saj so imeli fantje druge obveznosti. V svoji deset let dolgi karieri so izdali dve zgoščenki in izvedli veliko koncertov, nekaj odmevnih tudi v tujini. Jure Počkaj je svojo predanost glasbi pokazal že v ubeljskem cerkvenem zboru in otroškem zboru Lira ter se neverjetno hitro prelevil iz »težkometalca« v najperspektivnejšega slovenskega baritonista. Po končani glasbeni akademiji v Ljubljani je že za svoj di-

V dvajsetčlanskem moškem pevskem zboru **Domorodci**, ki ga vodi **Larisa Hreščak**, združujejo glasove domači vaški fantje in si tudi za vaje radi izberejo večnamenski kulturni dom. Dvanajst- člansko zagnano in mlado **žensko vokalno skupino Ubeljsko** vodi zborovodkinja **Melita Stegel**. Dekleta imajo za seboj že dolgo pot, požele so že vrsto priznanj. Mladi pevci se pod vodstvom **Zale Stegel** združujejo v otroški pevski zbor (**OPZ Veliko Ubeljsko**, ob nedeljah pa se s kora pri sv. Urhu sliši ubrano petje **cerkvenega pevskega zbora**).

Kaj bo jutri?

Mateja Poljšak, predsednica krajevne skupnosti, je podala nabor v zadnjih letih opravljenih del ter nadaljnje načrte in želje tako v vasi kot tudi v krajevni skupnosti. V zadnjih 10 letih so obnovili vaški kulturni dom in dom v Stranah, zgradili mrliško vežico, odkupili Žejnovo hišo v centru vasi, jo podrli ter zgradili podporni zid in parkirišče ob cerkvi, postavili so otroška igrala. Največji projekt, ki je v zaključni fazi, je bila izgradnja čistilne naprave za pripravo pitne vode v vasi. V ta namen je bil zgrajen vodobran in bila nameščena UV lučka za čiščenje vode. Poleg tega so bili obnovljeni cerkev, župnišče in zvonik, spomenik padlim žrtvam NOB je dobil novo, primernejšo lokacijo. Obnovljeno in povečano je bilo tudi športno igrišče. Pri vseh delih je občutno pomagala Občina Postojna.

Načrtuje se temeljita obnova potoka skozi središče vasi in zagotovitev čiste pitne vode iz lastnega vodovoda za Veliko in Malo Ubeljsko.

Besedilo: Marino Samsa; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Postojnska cerkev je bila 30. julija ob slovesu od župnika in dekana Ervina Mozetiča povsem polna, marsikdo pa je potočil tudi solzo.

Ob slovesu od Mozetiča so tekle tudi solze

Premestitve duhovnikov so v cerkvi nekaj običajnega. Včasih so se tako imenovane »prekomande« dogajale ob velikem šmarnu, zadnja leta pa duhovnike premeščajo 1. avgusta. Marsikje te spremembe zelo razburkajo čustva vernikov, včasih povzročijo celo nekaj hude krvi. Ljudje se namreč težko sprijaznijo, da mora »njihov« duhovnik proč, še posebej, če je tako priljubljen, kot je bil Ervin Mozetič. Ta je mesto postojnskega dekana in župnika poletni zapustil po 16 letih. Novi izzivi so ga poklicali na Obalo, kjer že služi v župniji Koper Sveti Marko, škof Jurij Bizjak pa ga je imenoval tudi za svojega vikarja za pastoralo.

Čeprav velja prepričanje, da v cerkvi vlada nepreklicna hierarhija, se premestitve vseeno ne dogajajo le po volji škofa, je pojasnil Mozetič. »Ta se vedno posvetuje z duhovniki in tudi meni je bila nova služba ponujena že pozimi,« je povedal priljubljeni župnik, ki pa takrat izziva zaradi smrti dveh bližnjih v kratkem času ni zmožal sprejeti.

Vzel si je čas za razmislek in odločitev je dozorela v začetku letošnjega poletja.

Srečen je, da je kar 16 let lahko služboval tako rekoč doma, v Postojni, kjer je obiskoval tako osnovno šolo kot gimnazijo. »V takem obdobju, ko se že zamenjajo generacije, se zelo navežeš

na ljudi in oni nate,« odkrito priznava duhovnik, znan kot vesel, širok, odprt in iskren človek. Hvalen je za vso sprejetost in sodelovanje med fari. »Imam veliko idej, vedno poskušam nekaj novega, kar so ljudje res lepo sprejeli.« Zato je prepričan, da bo kos tudi novim izzivom.

Pravzaprav se mu zdi, da lahko Cerkvi, ki se je znašla v krizi, še veliko da. Čeprav je že skoraj na sredini petdesetih let, je zaradi pomanjkanja novincev še vedno med mlajšimi duhovniki, izkušeni pa mu po 29 letih duhovništva, ki ga jemlje kot poslanstvo, tudi ne manjka. »Duhovništvo je moje poslanstvo, poklicu sem predan z dušo in s telesom in nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločil zanj,« zatrjuje in ob tem brez dlake na jeziku okrača Cerkev, ki zaradi pomanjkanja kadra sprejema včasih med duhovnike (po njegovem mnenju) povsem napačne osebe.

Mozetič je zadovoljen s tem, kar pušča za seboj. »Mislim, da se je v teh letih res veliko naredilo, tudi ob pomoči ljudi, ki sem jim resnično hvalen za vso pomoč in sodelovanje.« Čustva so obojestranska, saj je bila postojnska cerkev ob zadnji maši, 30. julija, kljub dopustom bolj polna kot ob največjih praznikih. Tekle so tudi solze.

Za novega župnika v Postojni in župnijskega upravitelja v Studenem je bil imenovan mag. Jožef Koren, dosedanji generalni vikar škofije Koper. Nov duhovni pomočnik župnij Postojna in Studeno pa je postal mag. Alan Tedeško.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Upokojeni nadškof Alojzij Uran in Frančišek Jurij Pivk, pobudnik in organizator dogodka, v družbi mladih Planinčanov.

Blagoslov obnovljenega kipa Lurške Matere božje

Prebivalci vasic, posejanih ob robu Planinskega polja, so se v stoletjih morali navaditi živeti s poplavami. Pravzaprav so popustili in se prilagodili močnejši, muhavi in nepredvidljivi naravi.

V kronističnih zapisih duhovnika in učitelja Leopolda Podlogarja beremo o »velikanski povodnji leta 1802«, ko je voda dosegla cerkveni prag v Dolnji Planini, leta 1820 so bile pod vodo skoraj cele Laze, ob »največji povodnji« leta 1851 pa je bilo na polju kar 7,5 m zastale vode, ki je odtekla šele čez devet mesecev. Zelo veliko škode je domačinom prizadejala tudi povodenj **sredi sedemdesetih let 19. stoletja**. V izjemno močnem nalivu na večer sv. Jerneja so bile razdejane vse stranske in poljske poti, njive so bile marsikje na debelo zasute s peskom in kamenjem, voda je v le 24 urah zalila celotno dolino. Do-

mačini, ki so jih v tistem letu prizadele najprej spomladanske poplave, nato pa še poletna suša, so ob avgustovski povodnji ostali praktično brez vsega – brez krme za živino in brez hrane zase.

Morda so prav slednje poplave spodbudile vaščane Gornje Planine, da so v neposredni bližini Unice, ob cesti, ki vodi do Ravbarjevega stolpa in Planinske jame, na zemljišču družine Kogovšek zgradili kapelico in se v upanju, da tako velikih poplav ne bi bilo več, zaobljubili Lurški Mariji. **Kip Marije Lurške, ki je bil izdelan v delavnici Puccini v francoskem Toulousu in kupljen na Dunaju, je vaščanom poklonil knez Windischgraetz.** Kip so iz kapelice, katere notranjost je obdelana z odlomki kapnikov iz Planinske jame in spominja na lurško votlino, odstranili po drugi svetovni vojni. Najprej so jo hranili Blažonovi, nato Kovščevi, leta 1996 pa so kip obnovili in ga ponovno namestili v kapelico. **Takrat neustrezno barvno obnovljen kip je letos ponovno restavriral akademski konservatorica – restavratorica Katarina Blažič iz Tržiča, prebivalci Gornje Planine pa so se na angelsko nedeljo, 3. septembra, z blagoslovom obnovljenega kipa in s sveto mašo slovesno spomnili dogodka izpred stoletja in pol.**

Njegovemu vabilu se je prijazno odzval **upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojzij Uran**, ki je vodil slovesnost ob prisotnosti zares številnih obiskovalcev. Procesija, na čelu katere so krenili **gasilci iz PGD Planina in Laze**, se je s trga izpred podružnične cerkve sv. Roka ob petju litanij vila do kapelice, kjer je nadškof opravil obred, zapele so članice ženskega **pevskega zbora iz Hotedršice**, domačini so pripravili prijetno druženje za vse zbrane, v gostilni Demšar pa so s kosilom postregli nadškofu, pevkom in gasilcem.

Sredstva za obnovo kipa, ki sedaj ponovno sije v tradicionalnih barvah Marije Lurške – ta je vedno v belem plašču in beli obleki z modrim pasom, robovi plašča in obleke so pozlačeni, inkarnat pa je v nežnih odtenkih barve kože – so prispevali vaščani Gornje Planine in Občina Postojna.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Miro Kolar.

Branko Klanjšek

Že oguljene fraze o zasebnih zbiralcih, češ da svoje dragocenosti ljubosumno skrivajo, jih ne želijo pokazati javnosti in so namenjene le njihovu lastnemu užitku, vedno ne držijo. Ti s predstavljanjem svojih zbirk strokovni in nestrokovni javnosti kvečjemu širijo vedenje in zanimanje za določene segmente naše kulturne dediščine, kar dokazuje zbiralec Branko Klanjšek. Rojen je bil v Orehku in tam oziroma v njegovi neposredni bližini, v Korotanu, živi že vse svoje življenje.

Ljudje imamo različne konjičke. Nekateri se ukvarjajo s športom, drugi se udeležujejo v ljubiteljski kulturi, tretji vrtnarijo ali se ukvarjajo z zbirateljstvom. Zbiranje je verjetno ena osnovnih človekovih značilnosti in vsak človek je zbiralec. Zbiramo vse generacije; različne so le vsebine zbiranja, ki so pogojene s starostjo zbiratelja. Pravzaprav niti ne vemo, kdaj se je zbirateljstvo »rodilo«, kdaj so se izoblikovale najstarejše zbirke in kaj je najstarejše zbiralec spodbudilo k zbiranju. Motivov je bilo gotovo več, a eden pomembnejših je veselje oziroma zavzetost za določen(e) predmet(e). Prav vsem zbirateljem pa zbiranje ne pomeni samo konjička, za nekatere je to pravzaprav način življenja. Resnični zbiratelj je vedno 'na preži' – spremlja, kaj vse bi bilo primerno in vredno ohraniti; zanj so zanimivi tudi predmeti, ki jim drugi ljudje ne posvečajo nobene pozornosti. Zanj nimajo le materialne, temveč predvsem simbolično vrednost.

Branko Klanjšek je po poklicu elektromonter in na svoji profesionalni poti je bil vseskozi povezan z vodo; služboval je v črpališču v Korotanu in potem do upokojitve v Malnih pri Planini. Že zelo mlad je sledil svojemu očetu in se vpisal med lovce. Prav z lovom pa je povezan tudi njegov drugi konjiček, zbirateljstvo. Z njim se resno ukvarja že več kot petdeset let in je zanj postal nepogrešljiv del življenja. Branko v družini nima vzornika oziroma predhodnika, ki bi se ukvarjal z zbirateljstvom in bi z njim »okužil« tudi njega. Kot sedaj kaže, tudi naslednika še nima. Kljub temu se je v zbirateljske vode podal že zelo zgodaj, še preden je postal polnoleten. Spominja se, da je »mama imela na stopnišču star predalnik in vanj sem začel shranjevati svoje prve predmete. To so bile različni velike posode za praženje kave, nekoč pomemben pripomoček vsake gospodinje.« V tistem obdobju je zbral še veliko različnih kosov, ki so jih naši ljudje uporabljali v vsakodnevnem življenju. Med različnim posodjem, orodji in napravami tako najdemo plenkače – dvoročne tesarske sekire, žage, krampe in cepine, trimfese – trinožne podstavke za posodo na ognjišču, kotličke ... Nekatere predmete

je našel tudi v domači hiši, s ponosom pa še pove, da lahko marsikaterega uporabiš še danes. Kasneje je svoje zanimanje razširil. Poleg predmetov, ki jih je v vsakdanjem življenju uporabljal okoliški kmečki živelj, danes zbira tudi stare razglednice in denar, uniforme ...

Na vprašanje, od kod izvirajo predmeti, ki jih je zbral, Branko odgovarja: »Včasih je imela vsaka vas smetišče; konec vasi so domačini odlagali stvari, ki jih niso več potrebovali. Kot lovec sem ta odlagališča poznal, pobrskal po smeteh in našel veliko zanimivega. Čudil sem se, kaj vse so ljudje zavrgli in te predmete prinašal domov.« Gibal sem se v okolici Velikega Ubeljskega, Stran, Rakulika, Sajevec in ostalih okoliških vasi. Veliko predmetov – različno lončeno posodje, več petrolejk – sem našel tudi v Planini, v Malnih. Iz Planine izhaja tudi prav poseben predmet, ki mi je še posebej pri srcu – lesteneč; ta je nekoč deloval na petrolej, kasneje pa ga je nekdo predelal in zdaj v njem sveti električna žarnica.« V vseh letih zbiranja se je v njegovi zbirki nabralo krepko čez 2000 predmetov. »A mi zanje že zmanjkuje prostora,« dodaja. Manjši predmeti so shranjeni na podstrešju gospodarskega poslopja in zgleddno urejeni, tako da jih ob predhodni najavi lahko pokaže posameznikom ali manjšim skupinam. Nekaj predmetov opazimo tudi ob poslopju, za večje predmete (na primer slamoreznicu, predalnike in drugo pohištvo) pa se je

Zanima ga vse, kar je staro, bodisi manjši ali večji kosi, »da se le ohranijo za naprej, za naslednje generacije.«

prostor našel pri enem od sovaščanov. Branko pravi, da mu prijatelji in znanci še vedno prinašajo različne predmete. Prav na dan mojega obiska mu je nekdo prinesel perilnik in driklec – lesen okovan drog, ki se je uporabljal kot del konjske ali volovske vprege. Včasih katerega tudi zavrne, saj prav vsega ne more ohraniti, tudi zaradi pomanjkanja prostora. Branko glede zbiranja nima posebnih kriterijev ali predmetov, ki bi ga izključno zanimali. Zanima ga vse, kar je staro, bodisi manjši ali večji kosi, »da se le ohranijo za naprej, za naslednje generacije.« A se drži enega pravila – vse predmete, ki jih ima, je našel na smetiščih ali pa so mu jih darovali prijatelji in znanci. Sejmov, avkcij ali srečanj različnih zbiralcev se ne udeležuje, prav tako ne spremlja možnosti, ki jih ponuja svetovni splet. Kot dodaja, ni bil nikoli toliko truden, da tega, kar z veseljem počne, ne bi več počel. Lahko pa sedaj, ko je v pokoju in so otroci odrasli, svojemu konjičku nameni več časa.

Pomemben korak pri ohranjanju dediščine je seveda tudi skrb za predmete – da so čim bolj ohranjeni, primerno shranjeni in se dodatno ne poškodujejo. »Ja, ta mi vzame kar precej časa. Restavriranje določenega predmeta je včasih dolgotrajno. Eden mojih najljubših predmetov so vprežne sani. Ko sem jih dobil, so bile v zelo slabem stanju. Mislim, da sem prav vanje vložil največ časa. Pravzaprav sva jih celo zimo obnavljala z mojim zdaj že pokojnim sosedom. V zameno zanje sem nato prejšnjemu lastniku

V vseh letih zbiranja se je v njegovi zbirki nabralo krepko čez 2000 predmetov.

še obnovil in zaščitil lesen voz.« Ko ga povprašam, od kod vse izvirajo predmeti in ali za vsakega izmed njih še vedno ve, od kod prihaja in kdo ga je uporabljal, se najprej namuza, potem pa pove, da predmete zbira lokalno, v glavnem po vaseh postojnske občine. Skoraj o vsakem ve povedati veliko. Morda bi bilo dobro, da bi vse te podatke tudi zabeležil. Tako ne bi šli v pozabo, saj imajo predmeti »z zgodbo« dodano vrednost.

Gospod Branko, zbiralec, svoje predmete z veseljem pokaže tudi občinstvu, o tem se lahko prepričate sami. Še do konca leta bo v Kulturnem domu v Orehku na ogled razstava, katere naslov je pomenski in simboličen, odprli pa so jo v okviru I. Knoblovih dnevvov. Na razstavi »Brane« je namreč na ogled izbor starega kmečkega orodja in orodja, ki so ga včasih domačini uporabljali za delo okrog hiše, iz zbirke Branka Klanjška. Razstavo, ki je nastala v organizaciji Športno-kulturnega društva Orehek in Krajevne skupnosti Orehek ob podpori Občine Postojna, si lahko ogledate po predhodnem dogovoru in če bo le mogoče, vas bo po razstavi popeljal lastnik zbirke.

Kar velja za večino zbirateljev, velja tudi za Branka Klanjška. Kot kaže, mu energije zlepa ne bo zmanjkalo. Še vedno je navdušen, predan, delaven in vedoželjen zbiratelj, ki ga zbirateljska »mrzlica« ni zasvojila. Naj tak tudi ostane!

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Matej Škrjil.

Pešpot na Sv. Lovrenc žal postaja »večpasovnica«.

»Hodimo po nadelanih in označenih poteh!«

Deloma travnati, deloma poraščeni 1019 metrov visoki Sv. Lovrenc, poimenovan tudi Gora, je priljubljena točka pohodnikov, planincev, pa tudi nedeljskih obiskovalcev. »Oblegan« je tako zaradi bližine Postojne kot zaradi sorazmerno strme poti, na kateri planinci pridobivajo potrebno kondicijo za kasnejše vzpone v visokogorju, same rekreacije in seveda čudovitih razgledov. Točnega števila obiskovalcev tega vrha – nanj vodita dve lahki označeni poti iz Studenega in Gorenj in še ena, lahka neoznačena iz Gorenj – seveda ne poznamo, saj se v vpisno knjigo ne vpišejo vsi. O njihovem številu pa ne pričajo le dobro uhojene markirane poti, ampak, žal, tudi poti, ki jih »trasirajo« rekreativci sami.

V zvezi s temi potmi se je konec avgusta na **predsednico Planinskega društva Postojna Nevo Šemrov** obrnil ogorčeni lastnik parcel na pobočju Lovrenca. **Jakob Milavec iz Studenega** je povedal, da »je že iz Postojne vidnih enajst stez, ki vodijo na vrh. Na pobočju je tudi večji pašnik za konje. Ta ima za planince urejen prehod, pa obiskovalci kljub temu stalno (morda nevede, morda namerno) uničujejo ograjo.«

Neva Šemrov odgovarja, da se v društvu zavedajo problema, ki je žal širši, saj se podobne zgodbe odvijajo tudi na ostalih okoliških vrhovih, in poudarja: »Mi v hribih nimamo svojih poti, imamo poti, ki so označene in urejene in imajo soglasja lastnikov, da tam lahko hodimo. Vendar samo tam in ne še dva metra v levo in desno in spet naslednjič, zaradi blata, še malo bolj v stran.« Tudi stališča Planinske zveze Slovenije so jasna: pohodništvo je seveda treba spodbujati, a moramo hkrati skrbeti za naravo in jo ohranjati zanamcem. Temu pritrjuje tudi

Jakob Milavec, Šemrovova pa v zvezi s tem dodaja, da »nam niso dali hribov in travnikov, da jih bomo uničevali«, in se sprašuje, kdaj se bomo začeli obnašati kot dobri gospodarji ne samo na svojem, ampak tudi na zemljiščih, ki so nam podarjena v skupno rabo in predvsem na zasebnih zemljiščih. Poudarja tudi, da markirane poti »ne nastanejo s čarobno paličico.

Da se lahko na Nanos, Sv. Lovrenc, Sv. Trojico, Veliki in Mali Javornik, Osojnico, Vremščico in še kam povzpemo po označenih in zavarovanih poteh, so morali naši markacisti opraviti ogromno ur prostovoljnega dela in jih opravljajo še vedno. Dvakrat letno pa naše planinsko društvo povabi vse svoje člane, ne le markacistov, na delovno akcijo urejanja in čiščenja poti.« Postajajo besede o čuvanju narave res samo fraze, planinski bonton pa »španska vas«?

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: arhiv Planinskega društva Postojna.

Sarina Eko obleka iz zamaškov

V vasi Truške pri Marezigah, v osrčju Slovenske Istre so se to poletje zbrale finalistke lepotebnega izbora za Miss Earth Slovenija 2017. Na ocenjevalnem srečanju so predstavili lastne Eko obleke in eko projekte. Za najbolj izvirno Eko obleko je bila izbrana kreacija Sare Gavranič iz Postojne, ki je osvojila tudi naslov Miss Earth Slovenija 2017

Sara v svoji Eko obleki.

Sarina nenavadna obleka je nastala v sodelovanju z **Vrtcem Postojna** in je narejena iz odpadnih plastičnih zamaškov. Pri ideji in izvedbi jo je usmerjala in podprla mama, kar dve veliki vreči natančnega nizanja zamaškov v celotno kreacijo pa je zahtevalo veliko potrpežljivega dela. Trud se je izplačal. Sara jo je oblekla in požela uspeh. Najvišja ocena za Eko obleko pa ji je že prinesla dodatne bonuse, osvojila je tudi naslov Miss Earth Slovenija 2017. Obleka je svojevrsten simbol in apel za ohranjanje čistega okolja in narave, za reciklažo plastike in nasploh spodbuda k ozaveščanju. Sara Gavranič je sicer študentka 3. letnika Ekonomske fakultete v Ljubljani, ljubiteljsko se ukvarja z manekenstvom, glasbo in s tekmo.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: osebni arhiv S. Gavranič.

Tudi sedemnajsti balinarski memorial Andreja Škerjanca je bil v znamenju tekmovalne balinarske vne in druženja.

Balinarski dan v spomin na Andreja Škerjanca

Tradicionalni balinarski memorial Andreja Škerjanca se je v Hraščah odvijal že sedemnajstič. V soboto, 26. avgusta, je tako od sonca razgret dan dodatno pomagala segreti vnema tekmovalno razpoloženih četvork.

Na dvojnem balinarskem igrišču pred Domom krajanov se je pomerilo osem štiričlanskih skupin, najbolj pa se je izkazala domača ekipa Hrašče Ris, ki je finalnem obračunu premagala drugouvrščeno ekipo Hrašče 2. V boju za tretje mesto je ekipa Dolga Poljana strla odpor dobro upirajoče se postave Športni park iz Postojne. Ostale štiri postave so bile: Podkraj, Konna, Brko in Odpisani. Tekmovalni del dneva se je razpotegnil v večerne ure. Ob okusno pripravljene hrani in pijači utrjeni tekmovalci kljub celodnevni naprežanju niso občutili pretirane utrujenosti ob podelitvi pokalov zmagovalnim ekipam.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Laični svetovalec za bolnike s sladkorno boleznijo tudi v Postojni

Sladkorni bolniki kar 98 odstotkov oskrbe izvajajo sami in njihovo zdravstveno stanje je v veliki meri odvisno od njihovega lastnega ravnanja in znanja. Zato si je Zveza društev diabetikov Slovenije skupaj z društvi po celi Sloveniji prizadevala za projekt laičnih svetovalcev, ki bolezen poznajo iz lastnih izkušenj in ob dodatnem izobraževanju in usposabljanju lahko pomagajo bolnikom. V Sloveniji imamo letos 27 laičnih svetovalcev, med njimi je tudi Miloš Mavrij iz Planine, član Društva diabetikov Postojna.

Pri projektu laičnih svetovalcev za bolnike s sladkorno boleznijo gre za prostovoljno in organizirano brezplačno pomoč. V obliki psihosocialne in informativne podpore jo nudijo ustrezno usposobljeni prostovoljci, ki s svojim vedenjem in značajskimi lastnostmi vzbujajo zaupanje bolnikov. Svetovanje namreč poteka individualno in temelji na načelih vzajemne zaupnosti in spoštovanja med svetovalcem in bolnikom. Laični svetovalci imajo tudi sami podob-

ne izkušnje, zato so velikokrat mentorji, sogovorniki, spremljevalci pa tudi družabniki bolnikov. Pomagajo jim pri soočanju z boleznijo, premagovanju vsakodnevnih izzivov, pri obvladovanju bolezni in pravilnem ukrepanju ob težavah in zapletih. Bolniki so z njihovo pomočjo lahko bolj ozaveščeni, samostojni in odgovorni v skrbi za svoje zdravje. Hkrati pa jim laični svetovalci nudijo tudi moralno oporo in jim vlivajo pogum v težkih trenutkih. Pri sladkorni bo-

lezni pogosto prihaja do zapletov in takrat je še posebno dragoceno tako znanje kot svetovanje pa tudi podpora pri premagovanju bolezni.

Projekt laičnih svetovalcev, ki poteka v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje in diabetološko stroko, organizacijsko in vsebinsko izvajajo društva diabetikov po Sloveniji. Med njimi je tudi Društvo diabetikov Postojna, ki vključuje 185 članov s postojnskega in pivškega področja. **Predsednica društva Silva Muravec Vatovec** je poudarila, da je vloga laičnega svetovalca še zlasti pomembna na začetku, ko se mora bolnik soočiti s sladkorno boleznijo. Takrat potrebuje veliko informacij pa tudi oporo in pomoč, ki je ne more v celoti pričakovati od stroke. Poziva vse, ki potrebujejo pomoč laičnega svetovalca, da pokličejo na **telefonsko številko društva 051 233 510** in pomagali jim bodo vzpostaviti stik s svetovalcem Milošem Mavrijem. Društvo ima sicer uradne ure **vsak četrtek od 9. do 11. ure**, sedež dru-

štva pa je **v stavbi postojnskega zdravstvenega doma, v drugem nadstropju**.

Društvo diabetikov Postojna že tri desetletja prizadevno izvaja svoje poslanstvo predvsem na področju ozaveščanja, izobraževanja in pomoči bolnikom s sladkorno boleznijo. V jesen vstopa z novimi načrti. Za svoje člane pripravlja predavanja in izlet, priprave pa potekajo tudi na **14. november**, svetovni dan sladkorne bolezni. Vsako leto ga počastijo s prireditvami in z dejavnostmi, namenjenimi preventivi in ozaveščanju. V zdravstvenem domu bodo pripravili razstavo, ob tem pa občanom omogočili brezplačno merjenje krvnega sladkorja in tlaka. Tudi naslednji dan, **15. novembra**, bodo občani lahko brezplačno preverili krvni sladkor in tlak in sicer v Lekarni Postojna in Lekarni Pivka. Razmislišljajo, da bi se pri tem povezali še z drugimi lekarnami v občinah.

Ester Fidel

Rožnata drevesa kot opozorilo

Društvo Europa Donna bo v letošnjem oktobru, že tradicionalno posvečenem osveščanju o raku dojke, ponovno »oblačilo« drevesa v rožnate pletenine. Projekt, s katerim želijo opozoriti na bolezen, ki vsako leto napade 1300 Slovenk, bo letos že tretjič. Tokrat se je v akcijo vključila tudi Skupina za samopomoč bolnic z rakom dojke Postojna. Članice so že naplete lep kupček pletenin, k sodelovanju pa so pritegnile tudi druge pridne »štrikarice in kvačkarice«. Roza kose zbirajo še vse do 2. oktobra, ko bodo v novo podobo odele drevesa v mestnem parku.

Za en mesec bodo s pleteninami v rožnati barvi ovili tudi drevesa v Parku Zvezda v Ljubljani in številnih drugih mestih. Ponekod so pripravili tudi delavnice pletenja in kvačkanja za namenom druženja in spletnja rožnatih in manj rožnatih zgodb.

»Največ pridnih rok je vsekakor v postojnskem Domu upokojencev,« je povedala **Vida Tofil iz Skupine za samopomoč**, sicer tudi sama strastna pletilja, ki v oktobru napoveduje še vrsto drugih dogodkov. Tofilova pojasnjuje: »Z njimi želimo

opozoriti na bolezen, ki napada predvsem ženske, a pred njo niso popolnoma imuni niti moški. Predvsem pa bi radi poudarili pomen samopregledovanja in s tem zgodnjega odkrivanja bolezni.«

Tako se bodo 17. oktobra v okviru rednega mesečnega sejma predstavili na stojnici, kjer bodo na voljo številne informacije o bolezni, njenem odkrivanju in zdravljenju.

Obiskovalci bodo lahko tudi pogledali in pretipali modela zdrave in bolne dojke in tako začutili pomembne razlike. Vida Tofil napo-

veduje za **14. oktober** še **pohod v okolici Postojne**, ki so ga poimenovali pohod za upanje in bo v prihodnosti postal tradicionalen.

Vabljeni, da nakvačkate ali napletete kos pletenine v pretežno rožnati barvi, v različnih vzorcih rožnatih odtenkov - naj bo to šal, babičin kvadrataček, odejica, rožnata pentlja. Veseli bodo vseh oblik in velikosti. Pletenine lahko oddate 2. oktobra od 12. ure naprej v postojnskem parku, lahko pa se za prevzem dogovorite na številki 031 381 877.

Mateja Jordan

Šolske potrebščine za otroke iz socialno ogroženih družin

Papirnica Kocka Scripta je že vrsto let pobudnica in gonilna sila pri organizaciji dobrodelne akcije zbiranja šolskih potrebščin za otroke iz socialno ogroženih družin. Tudi letos se niso izneverili tej humanitarni gesti. Skupaj s podjetjem A1 so donirali šolske potrebščine v vrednosti dobrih 2600 evrov in jih predali postojnskemu Karitasu in območni enoti Rdečega križa. Pred kratkim pa so Rdečemu križu predali še potrebščine za šolo, ki so jih zbrali s pomočjo obiskovalcev papirnice in ob podpori medijskega pokrovitelja Radia 94.

V **papirnici Kocka Sripa** so v minulih letih v sodelovanju s Simobilom vsako leto zbrali šolske potrebščine v vrednosti med dva in štiri tisoč evrov. Letos je v akcijo vstopilo **podjetje A 1** in rezultat skupnih prizadevanj je bila donacija šolskih potrebščin Karitasu in Rdečemu kri-

žu v vrednosti dobrih 2600 evrov. Druga akcija, katere nosilec je prav tako papirnica Kocka Scripta, pa že deset let poteka v sodelovanju z **Rdečim križem** in medijskim pokroviteljem **Radiem 94**. Tudi v tej akciji zbirajo šolske potrebščine in k sodelovanju povabijo obiskovalce

Predaja šolskih potrebščin predstavnikoma Karitasa.

papirnice, da darujejo nove šolske potrebščine v za to posebej namenjen darilni zaboj. Sredi septembra je **predstavniki papirnice Kocka Scripta Marjan Nagode** zbrane šolske potrebščine predal **sekretarji območne organizacije Rdečega**

križa Petri Šajn. V novem šolskem letu bo spet priložnost, da se akciji pridružimo tako občani kot podjetja.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv papirnice.

vodnik dogajanja v občini Postojna

sreda, 4. 10.

ob 17. uri

Sredine ure pravljic
za najmlajše

Prva ura pravljic: DO-RE-MI na 1,2,3: Pisana družina v gozdu, Glasbena animacijska delavnica z Jernejo Sojer Smerdu.

Čitalnica Knjižnice Bena Zupančiča Postojna

sobota, 7. 10.

od 14. ure dalje

Gobarska razstava

Kozolec toplar Belsko - Turistično društvo Pudgura

sobota, 14. 10.

ob 19. uri

Pozdrav jeseni 2017

Folklorno pevska prireditel. Nastopajo:

- SPD Nikola Tesla Postojna,
- KUD Jug Ilirska Bistrica,
- Hrvaško kulturno umetniško društvo ISTRa Piran.

Vstop prost! - Kulturni dom Postojna
Srbsko prosvetno društvo Nikola Tesla Postojna

petek, 20. 10.

ob 19. uri

Nagradna akcija
Občina Postojna
v cvetju 2017

Podeljene bodo nagrade za najlepše urejen vrt, balkon, kmečki vrt in okolico poslovnega objekta. Kulturni program.

Vstop prost! Kulturni dom Postojna - Občina Postojna

petek, 27. 10.

ob 11. uri

Komemoracija
ob dnevu spomina
na mrtve

Trg padlih borcev - Občina Postojna in Krajevna skupnost Postojna

ponedeljek, 30. 10.

ob 11. uri

Ustvarjalna delavnica

Oddelek za mladino - Knjižnica Bena Zupančiča Postojna

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV ŠTIPENDIJ
V OBČINI POSTOJNA V ŠOLSLEM/
ŠTUDIJSKEM LETU 2017/18Občina Postojna je 22. 9. 2017 na svoji spletni strani
www.postojna.si objavila javni razpis za dodelitev štipendij
v šolskem/študijskem letu 2017/18.

Rok za oddajo vlog je 6. 10. 2017.

Točka moči - večgeneracijski center

Vsak torek med 8. in 9. uro

Jutranja telovadba

Vabljeni na jutranjo telovadbo, da skupaj zdravo začnemo nova jutra

Vsak ponedeljek in sredo ob 20. uri

Joga s Polono

Predstavitvena delavnica joge s Polono bo 2. 10. 2017. VINYASA FLOW JOGA je vadba, ki se osredotoča na povezovanje diha z gibanjem. Je fizično zahtevnejši stil joge, kjer se tekoče in dinamično prehaja med položaji, t. i. asanami, s poudarkom na zavedanju telesa, moči in gibljivosti ter hkrati vsebuje elemente hatha joge: dihalne tehnike oz. pranayame, poglobljeno relaksacijo in meditacijo.

Kaj pričakovati na mojih urah: *natančnost pri pravilni (in varni) izvedbi položajev, *težavnost od osnovnih do zahtevnih klasov (odvisno od skupine), *delanje na moči, vzdržljivosti, fleksibilnosti in ravnotežju, *velik poudarek na dihanju in dihalnih vajah, *savasano! (prevod: končna relaksacija) in na koncu odhod domov v stanju »post yoga bliss«. Informacije in prijave na 041 939 221; polonajoga@gmail.com. Predstavitvena delavnica je brezplačna.

Sreda, 4. 10., ob 18. uri

Predavanje - Rak zame ni bil konec,
ampak del začetka: Alenka Bevčič

»Čez deset let se gotovo ne bom več spomnila, da sem se danes zaradi nečesa sekirala, zelo verjetno pa se bom spomnila lepih trenutkov, ki jih bom danes doživela,« pravi Alenka, ki je po preboleli bolezni marsikaj v svojem življenju postavila na glavo je povedala na pogovoru za Primorski dnevnik. Svojo zgodbo bo delila z nami.

Sreda, 4. 10., ob 20. uri

Delavnica energetskega dihanja

Spoznajte metodo energetskega dihanja, rebirthing ali prepород. Globoko, krožno in sproščeno dihanje spodbuja življenjsko silo ter blagodejno vpliva na zdravje in počutje. Prvotno je to bil način odpuščanja potisnjenih travm, sicer naš dih ponuja veliko več ... Informacije in prijave na nenadbebic@gmail.com ali na 031897544.

Petek, 6., in 20. 10., ob 18. uri

Access bars, Anka

Z Access Bars® pobrišemo vse nekoristne »datoteke«, ki se nahajajo v našem umu in nam omejujejo, da bi v življenju videli več možnosti. Po tretmanu se začnemo bolj zavedati sebe, svojega telesa in vsega okoli nas. Bolj postanemo prisotni v svojem življenju, naša preteklost pa se v prihodnost ne projicira na enak način. Dejansko spremenimo verjetnost naših možnosti v prihodnosti.

Vsak ponedeljek med 17.30 in 19. uro (začetek 9. 10.)

Om Chanting,
Aneta SmagajOM chanting je skupinska tehnika zdravljenja z zvokom. V krog razporejeni skupini ljudi, se s prepevanjem izvornega zvoka OM (zvok najvišje in najčistejše vibracije), ustvari močno energetska valovanje, katero se širi v prostor (vsaj 2 km v premeru), se preliva skozi naša energetska polja in pošilja svoj izjemno pozitiven vpliv v okolico. Na osebni ravni prečiščuje energije nizkih vibracij (strah, žalost, jezo, ego...) v pozitivne. Prijava možna na naslovu tocka.moci@zavod-znanje.si.

Vsak torek ob 18.30 in četrtek ob 18. uri (začetek 17. 10.) NIA ples

NIA Technique je čudovita plesna tehnika, ki združuje elemente plesa, borilnih veščin in tehnik samozdravljenja v koreografiji in glasbi. Spodbuja nas, da se povežemo ter prebudimo naše telo, um, čustva in duha. Vodi Dunja Močnik. Prijave na tocka.moci@zavod-znanje.si.

Sreda, 11. 10., ob 18. uri

Delavnica naravnih čistil

Zakaj naravna čistila in kaj bo na delavnici predstavljeno: predstavitev sestavin za naravna čistila, 3 področja čiščenja; obleke, posoda in stanovanje, praktični prikaz izdelave: pralnega praška, praška za pomivalni stroj, univerzalnega čistila. Udeleženci dobijo tudi recepte oz. navodila za izdelavo naravnih čistil, da jih lahko kasneje naredijo doma sami. Delavnico vodi Andreja Premrl. Prijave na tocka.moci@zavod-znanje.si.

Sreda, 18. 10., ob 18. uri

Osnovni principi Ayurvede v kuhinji
dr. Neja Zupan

Vsaka hrana, tudi slovenska hrana je lahko ajurvedska, ko upoštevamo značilnosti hrane, kombinacije živil in začimb ter upoštevamo potrebe telesa in duha po ohranjanju fizičnega in energijskega ravnovesja. Na predavanju bom predstavila osnovne značilnosti izbire hrane, kombinacij živil, časovne ritme, kdaj jesti in koliko jesti, kakšno pijačo piti in kdaj ter kako pripravljati hrano, da bo čim bolj zadovoljila potrebe tako telesa, kot tudi uma in duha.

Večgeneracijski center Točka moči Postojna

Zelena dvorana

Ulica 1. maja 2b

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva. Dodatne informacije vam nudimo na Občini Postojna. Priporočamo, da program prireditel spremljate na www.postojna.si.

napovednik

OKTOBER 2017

Sreda
19:30

4. I

Koncert, razstava in degustacija ruskih dobrot
Voroneška dekleta
Ruski državni ansambel pesmi in plesa

Vstopnica: 12 EUR

Sobota
19:00

14.

SPD Nikola Tesla z gosti
Pozdrav jeseni

Vstop prost!

Nedelja
20:00

15.

Dobrodela prireditev
Rocktober: Bruno in Giordano
Organizator: KŠOPP

Vstopnica: 7 EUR (predprodaja*) na dan koncerta: 10 EUR
* predprodaja (mojekarte.si, Kocka-Scripta Postojna, Sponkca Pivka)

Petek
19:00

20.

Prireditev
Občina Postojna v cvetju
Organizator: Občina Postojna

Sobota
Cel dan

21. I

MOJ KINO

Vstopnica: 6,5 EUR
Za člane kluba Moj kino: 5,20 EUR

Nedelja
20:00

22. I

Komedija
BRADE
Organizator: Jabka d.o.o.

Vstopnica: 15/16 EUR

Torek
19:30

24. I I

Gledališka predstava
Gajaš, arestant
Mestno gledališče Ptuj

Vstopnica: 15 EUR

Sreda
19:00

25. I

Koncert
Zbor duhovnikov Sankt Peterburške metropolije Rusija

Vstopnica: 15 EUR

Četrtek
17:30

26. I I

Otroška plesna predstava
Z mehкими čevlji okoli sveta
KD Jožeta Pahorja Sežana in Kosovelov dom Sežana

Vstopnica: 6 EUR

LEGENDA

- Za otroški anbonma Mali medo in nekaj prostih mest
- Za anbonma in nekaj prostih mest
- Vstopnice lahko kupite na blagajni KD Postojna, uro pred predstavo.
- Vstopnice lahko kupite na vseh prodajnih mestih Eventim, ter na blagajni KD Postojna, uro pred predstavo.

Kulturni dom si pridržuje pravico do spremembe programa.

56. LINHARTOVO SREČANJE

Festival gledaliških skupin Slovenije

KULTURNI DOM POSTOJNA

28. - 30. september 2017

ČETRTEK, 28. 9. 2017

10.00

Poljanski oder,
Gimnazija Poljane
Ljubljana
Gregor Strniša: **ŽABE**

16.00

Gledališka skupina
KUD Štefan Kovač
Murska Sobota
Dušan Kovačevič:
ZBIRNI CENTER

20.00

OTVORITEV FESTIVALA
Little Rooster Productions, Društvo Mali petelin, Mali Kamen
Rok Sanda: **FENIKS**

PETEK, 29. 9. 2017

10.00

Koroški deželni teater
Slovenj Gradec
Jordan Cvetanović:
TERAPIJA

16.00

Gledališče Zarja Celje
Anton Pavlovič **ČEHOV:**
VANJA

20.00

Šentjakobsko gledališče
Ljubljana
Dušan Kovačevič:
MARATONCI TEČEJO ČASTNI KROG
(spremljevalni program)

SOBOTA, 30. 9. 2017

10.00

Šentjakobsko gledališče
Ljubljana
Ken Ludwig: **TI NORI TENORJI**

15.00

Hlodi, KUD Franc Kotar Trzin
Milan Jesih: **GRENKI SADEŽI PRAVICE**

18.00

Dramski studio DADA
Gledališke družine
Pinklec in Centra za mlade Čakovec, Hrvaška
Saška Rakef: **ZOO!**
(spremljevalni program)

20.00

Gledališče Glej Ljubljana
Avtorski projekt: **UNE DRUGE TRI SESTRE**
(spremljevalni program)
ZAKLJUČEK FESTIVALA IN PODELITEV MATIČKOV

VSTOP PROST

Medijski pokrovitelj:

Ljudska univerza Postojna

- **SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE** - brezplačno
Možnost samostojnega učenja različnih vsebin in uporabe računalnika.
Vabljeni vsak dan med 8. in 16. uro.
- **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**
Namenjena je udeležencem izobraževanja odraslih – po predhodni telefonski prijavi.
- **SVETOVALNO SREDIŠČE POSTOJNA**
Brezplačno informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih – po predhodni telefonski prijavi.
- »Moj pametni telefon – prednosti in raba«
Brezplačno predavanje – 29. 9. 2017 ob 13. uri (obvezne predhodne prijave).
- »Z jogo do jasnosti misli«
Brezplačno predavanje – 29. 9. 2017 ob 14. uri (obvezne predhodne prijave).
- Vabljeni na nadaljevalna tečaja italijanščine in nemščine ter na tečaj slovenskega jezika in finančne pismenosti (načrtovanje osebnega/družinskega proračuna).
Dobimo se na Ljudski univerzi Postojna. Začnemo v oktobru. Tečaj je za zaposlene in starejše od 45 let brezplačen. Prijave na tel. št.: 05 721 12 80 ali na e-naslov: helena.bizjak@zavod-znanje.si.
- Vrščičarski abonma: »Shranjevanje vrtnin + nabiranje in predelava zelišč«
4. 10. 2017 ob 16. uri.
- VPIS v osnovno šolo za odrasle in v univerzo za tretje življenjsko obdobje.

Vse informacije in prijave na e-mail: lu-postojna@zavod-znanje.si ali na 05/7211280.

29.9.2017: od 18. do 20.00 **PREDAVANJI**

- Mousteriensko glasbilo iz Divjih bab, dr. Matija Turk, Inštitut za arheologijo SAZU.
- Muzej krapinskih neandertalcev in najdišče Hušnjakovo, Jurica Sobolj, Muzej krapinskih neandertalcev.

30.9.2017:

**NOTRANJSKI MUZEJ POSTOJNA-
SOVIČ-BETALOV SPODMOL**

od 9.00 do 13.00 Pohod po poteh naših prednikov. Prijave za pohod po e-pošti: info@notranjski-muzej.si ali tel.: 05 72 11 090.

od 14.00 do 16.00

Titov trg

- Predstavitel Krapine
- Predstavitel Cerknega

1.10.2017:

**PRVA NEDELJA V MESECU
BREZPLAČEN VSTOP ZA OBČANE**

12.10.2017: 18:00:

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA "KRAS"

Fotografska razstava Roberta Valentija in Ervina Skalamere »Kras«
Gostujoča fotografska razstava Gorazd Vilhar Japonska idila. Razstava bo odprta do 5. oktobra 2017. Gostujoča fotografska razstava Iztoka Snoja Pogovori z goro. Razstava bo na ogled do 15. oktobra 2017.

Pol urce joga na dan odžene pritiske življenja stran

JOGA

Vključuje telesne vaje, dihalne vaje ter vaje sproščanja, koncentracije in meditacije. Primerna je za vse starostne skupine.

POSTOJNA Plesni center Urška
Železničarski dom, Volaričeva 8

Začetna stopnja: 17.30 - 19.00
Druga stopnja: 19.00 - 20.30
Nadaljevalna: 20.30 - 22.15

Vsak ponedeljek od 11.9.2017

S seboj prinesite udobno oblačilo, podlogo in odejo. Dodatne informacije: popetre@jvz.org in www.jvz.org

Raziskave kažejo, da smo izpostavljeni vedno večjim pritiskom okolja. Vse večji so tudi razni neugodni pritiski na delovnem mestu. Vpliva antistresnih programov, katerih paradni konj je nedvomno joga, se vse bolj zaveda tudi poslovni svet. Mnoga podjetja so uvedla za svoje zaposlene program vadbe joga, ki ugodno vpliva na psihofizične funkcije vadečih. Tehnike sproščanja uporablja tudi vse več vrhunskih športnikov.

Avtor sistema Joga v vsakdanjem življenju Vishwaguru Paramhans Sri Swami Maheshwarananda je spoznal življenje in telesne ter duševne težave sodobnega človeka. Na podlagi teh izkušenj in spoznanj, kombiniranih s spoznanji znanosti in medicine, je razvil Jogo v vsakdanjem življenju; postopno, sistematično metodo, ki zajema vsa življenjska področja in je primerna za vsako življenjsko obdobje. dr. Danilo Kosi-Dayalpuri, prof.

Cici
telovadba

deset raznih let

www.cicitelovadba.si

Inovativna,
zabavna vadba
za otroke.

Vzljubiti gibanje, šport.

**VADBA ZA
OTROKE:**
Postojna,
Prestranek, Hruševje
2-7 let

GIMNASTIKA:
Postojna,
Prestranek, Hruševje
5-8 let

空手

**KARATE
KLUB
POSTOJNA**

● **VPIS NOVIH
ČLANOV**

● vsak ponedeljek, četrtek in petek od 18. do 19.30 v Osnovni šoli Antona Globočnika

● S treningom karateja se boste naučili samoobrambe in pridobili telesno kondicijo ter samozavest.

Trening je primeren za odrasle in otroke.

● **AKCIJA - PRVI MESEC
BREZPLAČNO!**

Več informacij - 040 827 848

VPISI V
ABONMAJE
2017/2018

KULTURNI
DOM
POSTOJNA

GLEDALIŠKI ABONMA:

1. GAJAŠ, ARESTANT, Mestno gledališče Ptuj
2. CUCKI, Mestno gledališče Ptuj
3. PETER KUŠTER, SNG Nova Gorica
4. O MRTVIH SAMO DOBRO, Šentjakobsko gledališče
5. BUH, POMAGEJ, Smejmo se in Kosovelov dom Sežana
6. ŽIVALSKA FARMA, Šodr teater
7. TARTUFFE, SNG Nova Gorica

NARODNO-ZABAVNI ABONMA:

1. FANTJE Z VSEH VETROV
2. ANSAMBEL PETRA FINKA
3. PRIMORSKI FANTJE
4. MODRIJANI
5. HIŠNI ANSAMBEL AVSENIK

MALI MEDO:

1. Z MEHKIMI ČEVLJI OKOLI SVETA, Kosovelov dom in KD Jožeta Pahorja
2. GOSPA PEHTRA, Gledališče iz desnega žepka
3. O DVEH KOZAH, Lutkovno gledališče TRI
4. REDO IN LJUBA, Šodr Teater
5. VEVERIČEK POSEBNE SORTE, Plesni teater Ljubljana
6. ČUK NA PALICI, Zavod Kult
7. PETER KLEPEC, Gledališče Malih Velikih

Vpis bo potekal v Kulturnem domu Postojna.

LANSKI ABONENTI
2.10. od 10:00 – 18:00
3.10. od 9:00 – 14:00
4.10. od 10:00 – 18:00
5.10. od 9:00 – 14:00
6.10. od 9:00 – 14:00

NOVI ABONENTI
9.10. od 10:00 – 18:00
10.10. od 9:00 – 14:00
11.10. od 10:00 – 18:00
12.10. od 9:00 – 14:00
13.10. od 9:00 – 14:00

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

KAMM d.o.o.
vijaki
navtika
www.kamm.si

NOVO NOVO
v Postojni na Tržaški 55, poleg Eurotona
ŽELEZNINA
Beloplast Davorin Bedenik s.p.
beloplast.zeleznina@gmail.com
tel.068 625 744; 081 602 187

**VSE ZA OGREVANJE
IN VODOVOD**
HORADO
VAN-DEN
VENTIL

**Cvetličarna
Pogrebne storitve**
Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna
(nasproti Mercator centra)

**Ob izgubi vaših dragih vam bomo uredili
vse potrebno za spoštljivo in dostojno slovo.**

Kako ravnati v primeru smrti svojca?

DOMA: Najprej obvestite Zdravstveni dom – urgentno službo. Ko zdravnik potrdi smrt nas pokličite in mi vam bomo pomagali urediti vse potrebno (ureditev dokumentov, prevoz in ureditev pokojnika,...)

V BOLNICI, DOMU OSTARELIH,... Ko vas iz ustanove obvestijo o smrti, nas pokličete, in mi prevzamemo skrb ter uredimo vse potrebno, za organizacijo pogreba (prevozi, ureditev dokumentov,...) V naši pisarni, ali pri vas na domu se bomo nato dogovorili o pogrebu, izbiri pogrebnih artiklov (krsta, žara, križ, piramida, nagrobni okvir, cvetje...)

Dežurni številki 24 ur na dan:

040 850 557 - Marijan Križaj

031 363 359 - Robert Pirjevec

Ob izvedbi pogreba vam pri žalnih aranžmajih v naši cvetličarni nudimo **10% popust**

Zapustila nas je častna meščanka dr. Mita Sič Stegel, priznana in znana postojnska zdravnica. Po opravljenem specialističnem izpitu iz pediatrije je leta 1958 prišla v Postojno. Tu je na področju razvoja pediatrije orala ledino in ji s svojim delom in prizadevanji postavila pomembne temelje. Dolga leta je kot edina zdravnica pediatrija pokrivala otroški in šolski dispanzer, ambulante in posvetovalnice, Porodnišnico Postojna, redna cepljenja in obiske na domu za najširšo okolico Postojne. Ob preventivnem in kurativnem delu z otroki in šolarji pa je s predavanji o pomenu otroškega varstva širila vedenje o tej pomembni veji medicine.

Leta 1965 jo je predsednik Jugoslavije odlikoval z ordenom dela s srebrnim vencem, 1973. je prejela občinsko priznanje Društva prijateljev mladine, leta 1979 pa diplomu Združenja pediatrov Jugoslavije. Leta 1987 jo je Skupščina občine Postojna nagradila s plaketo občine Postojna za življenjsko delo na področju pediatrije. Leta 2009 ji je Občina Postojna za njeno vidno in pomembno vlogo v življenju naših krajev podelila naziv Častna meščanka. Od dr. Mite Sič Stegel smo se poslovili na žalni seji v petek, 18. avgusta.

Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj v letu 2017. Rok: 29. 9. 2017

Javni razpis za spodbujanje investicij v izgradnjo proizvodnih in obrtnih objektov ter objektov za izvajanje turistične ali razvojno-raziskovalne dejavnosti na območju občine Postojna v letu 2017. Rok: 29. 9. 2017

Več informacij in celotna dokumentacija je objavljena na www.postojna.si

BREZPLAČNO USPOSABLJANJE MENTORJEV DIJAKOM/ŠTUDENTOM

Termin: oktober/november v SGLŠ Postojna. Z usposabljanjem pridobite pedagoško-andragoško usposobljenost za delo z dijaki in/ali študenti na delovnem mestu ter izboljšate kompetence na področju mentorstva. Informacije in prijave: www.usposabljanje-mentorjev.si, preko e-pošte na rotfranc@gmail.com, ali po pošti na naslov - Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, Tržaška 36, 6230 Postojna.

ČESTITKE LD HRENOVICE

Čestitamo Lovski družini Hrenovice ob 70-letnici delovanja. »Zavedati se moramo, da ste lovci pomemben del slovenske kulture. Kjer je civilizacija posegla v naravo, ste prav vi tisti, ki se trudite za vzpostavitev ravnovesja v njej.« jim je zahvalo izrekel tudi župan.

Ledus David Bergoč s.p.
Matenja vas 30, 6258 Prestranek
telefon: 040 206 765
e-naslov: ledus.info@gmail.com

LEDUS
GARAŽNA VRATA

AKCIJA
garažna sekcijna vrata
799€

(vrata, pogon, 2x daljinec, montaža, vključen 9,5% DDV).
Ob doplačilu možnost prilagoditve vrat po širini.
Zlati hrast, satin gray 840 €
Akcija traja do 31. 12. 2017.

Barva: bela, rjava, antracit

Dimenzije: 2375x2030, 2375x2150, 2375x2280, 2500x2030,
2500x2150, 2500x2280, 2750x2030, 2750x2150, 2750x2280,

3000x2030, 3000x2150, 3000x2280 Motiv: M-line, Woodgrain

Kako skrbimo za promet?

Konec minulega meseca je minil tudi Evropski teden mobilnost, ko v naši občini pripravimo celo vrsto aktivnosti, predvsem preventivnih. Letos smo k temu dodali še odprtje prvih polnilnic za električne avtomobile in s kolesarjenjem za gospodarstvenike zaključili tedensko akcijo.

Pešbus

Otroci, ki se na pot v šolo podajo peš, so fizično aktivni in zato boljše telesno pripravljene kot otroci, ki se v šolo vozijo. Za razliko od avtomobila, »Pešbus« spodbuja osebnostni in socialni razvoj otrok, saj razvija neodvisnost, krepi se njihov občutek odgovornosti in zavest o lastnih zmožnostih. Otroci na poti v šolo uživajo v družbi svojih sošolcev, se spoznavajo med sabo, spoznavajo spremljevalce, se učijo pravil v prometu in spoznavajo tudi prostor, v katerem živijo. S »pešbusom« se v tem tednu vsak dan pelje več kot 20 otrok iz OŠ Miroslava Vilharja, na poti pa sta jih spremljali vsaj dve odrasli osebi. Dvakrat se jim je pridružil tudi župan z ekipo.

Vožnja s skiroji med ovirami

Učenci 2. in 3. razredov OŠ Antona Globočnika so preizkusili svojo spretnost pri vožnji s skiroji po posebej pripravljenem poligonu. Voziti so morali med ovirami in seveda biti pozorni tudi na pešce – manjša skupina otrok je prikazala pravilno prečkanje ceste. Za varnost otrok sta skrbela predstavnika ZŠAM Postojna.

Kolesarjenje za oš antona globočnika

Učenci 6. razredov OŠ Antona Globočnika so se odpravili na kolesarjenje po Postojni po vnaprej določeni poti. Spremljali so jih mentorji oz. učitelji športne vzgoje ter dva policista na motorju. Skupno je kolesarilo 52 učencev, razdeljeni pa so bili v dve skupini. Otroci so bili navdušeni nad drugače preživeto šolsko uro, policista pa sta pohvalila njihovo zbranost v prometu in pozorno spremljanje dogajanja na poti.

Vožnja s skiroji in telovadba za vrtec

Na igrišču OŠ Antona Globočnika potekale aktivnosti tudi za otroke iz Vrta Postojna. Otroci so izmenično vozili skiroje in telovadili pod vodstvom športnega pedagoga. Tako so se preizkusili v skakanju s kolebnico, teku med ovirami in hojo po vrvi. Dobili so tudi nalogo, da s kredo narišejo različna prevozna sredstva.

»Še vedno vozim – vendar ne hodim«

Za dijake Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna je v kulturnem domu potekalo posebno predavanje. Predstavniki Zavoda VOZIM - zavod za inovativno izobraževanje o varni vožnji je dijakom pripovedoval o trenutkih, ki so za vedno spremenili njegovo življenje – doživel je namreč hudo prometno nesrečo, ki ga je prikovala na invalidski voziček. Poudaril je, da se največ prometnih nesreč zgodi zaradi neprilagojene hitrosti in alkohola, ki so največkrat prisotni ravno pri mladih voznikih, zato je prisotne pozval, naj upoštevajo pravilo »ko voziš, ne pij, in če piješ, ne vozi«, da njegova zgodba ne bi postala tudi njihova.

Izvedbo delavnice je financirala LAS – Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti za občini Postojna in Pivka, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Branal

z vami od leta 1992

ISO 9001
ISO 14001

BUREAU VERITAS
Certification

Opravljamo storitve **sečnje, spravila in odkupa lesa.**

Zagotavljamo korektne cene, izmere in zanesljivo plačilo.

Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti. Preizkusite nas!

Vaš klic pričakuje odkupovalec **Gregor Kolar, gozdarski tehnik**
051 211 024, gregor@branal.si

Pokažite mrazu figo! Oskrbite se s smrekovimi peleti v A1 kvaliteti.

Nudimo dostavo na dom. Osebni prevzem v IOC Podskrajnik v Cerknici.

051 60 20 40
peleti@branal.si

Podskrajnik 57, 1380 Cerknica

Pripravljamo naslednji proračun

Občina Postojna bo v naslednjem proračunskem obdobju sledila dolgoročnemu zagotavljanju finančne stabilnosti, likvidnosti in vzdržnosti. Primarna investicija je poleg drugih še vedno izgradnja in rekonstrukcija vodovodnega sistema, ki je tudi na finančnem področju zahteven projekt, ter gradnja gasilsko-reševalnega centra, ki ga bomo zaključili naslednje leto. Nadaljevali bomo tudi s finančno podporo na področju družbenih dejavnosti, športa in šolstva, saj lahko predvidevamo zahteve za povečanje kapacitet, kar bo potrebno podpreti tudi v okviru občinskega proračuna.

»Refinanciranje manj ugodnih posojil je bilo glede na trenutne razmere logična poteza,« je razložil Igor Marentič, postojnski župan, in dodal, da bo Občina Postojna še naprej budno spremljala bančni trgu ter po potrebi ukrepala.

Načrtovanje proračuna za leto 2018 smo začeli že julija, kmalu pa bodo pripravljene že prvi predlogi za usklajevanje. Sicer načrtovanje temelji na realnih osnovah in predvidenih prilivih, izvajamo pa ga s skrbnostjo dobrega gospodarja, racionalno in na način, ki bo maksimalno porabljen sredstva. Poudarki bodo tako na infrastrukturnih projektih kot tudi na povsem vsebinskih, s katerimi bomo povezali oba aspekta.

Vemo, da nas čaka investicijsko zahtevno leto, vendar so občinske finance zdrave in stabilne. Zavedamo se, da je potrebno biti pri načrtovanju proračuna realen, zato bomo predlog usklajevali z vsemi sferami in akterji ter poiskali ustrezne kompromise, s katerimi bomo zagotovili financiranje čim večjega števila projektov oziroma programov.

Refinanciranje posojil Občine Postojna

Občina Postojna je minuli mesec refinancirala nekaj posojil iz preteklosti z enotnim konsolidiranim posojilom v višini 4.460.000 evrov z ročnostjo 12 let. S tem zneskom je bilo poplačanih pet posojil; tri za namene nekdanjega Stanovanjskega sklada iz leta 1998 in 2001 za nakup stanovanj, enega iz leta 2010, ki je bil namenjen financiranju investicij, predvidenih v proračunu za leto 2010, in obsežnega za nakup delnic Postojnske jame, ravno tako iz leta 2010, ki ga je Občina Postojna v letu 2016 prevzela od likvidirane družbe Postojna turizem. V dvanajstih letih bomo glede na aktualne razmere prihranili približno 270.000 evrov. V postopku zbiranja ponudb za posojilo je bila najugodnejša ponudba z obrestno mero – 6-mesečni EURIBOR + 0,80 odstotka.

Skrb za kulturno dediščino

Občina Postojna med svojimi nalogami opravlja financiranje obnove objektov kulturne dediščine, med katerimi so tudi sakralni projekti. »Naše kulturno okolje je pomembno tako za ustvarjanje in vzdrževanje lastne identitete kot tudi zaradi kulturnih in izobraževalnih vsebin, ki se izvajajo v teh okvirjih,« razlaga Igor Marentič, postojnski župan, in dodaja, da je zato financiranje obnove sakralnih objektov zelo pomembno.

PRIJAVITELJ	NAMEN	sredstva
2014		
ŽUPNIJA HRENOVICE	obnova strehe in odvod meteorne vode na cerkvi sv. Barbare na Studencu	4.875
ŽUPNIJA OREHEK	obnova fasade na cerkvi sv. Florijana v Orehku	7.100
KRAJEVNA SKUPNOST HRAŠČE	izdelava lesenih klopi v cerkvi sv. Elizabete v Malem Otoku	2.420
KRAJEVNA SKUPNOST POSTOJNA	obnova fasade na cerkvi sv. Danijela v Zalogu	5.000
2015		
KRAJEVNA SKUPNOST STUDENO	Cerkev sv. Jakoba v Studenem - hidroizolacija, ureditev okolice cerkve	6.484
KRAJEVNA SKUPNOST POSTOJNA	Cerkev sv. Katarine v Velikem Otoku - barvanje zvonika	1.780
KRAJEVNA SKUPNOST HRAŠČE	Cerkev sv. Ane v Hraščah - vzdrževalna dela na cerkvi	8.840
2016		
KRAJEVNA SKUPNOST LANDOL	izdelava zidu ob cerkvi sv. Nikolaja v Landolu	3.108
KRAJEVNA SKUPNOST ŠMIHEL POD NANOSOM	ureditvena dela ob cerkvi sv. Mihaela v Šmihelu pod Nanosom	3.610
KRAJEVNA SKUPNOST HRAŠČE	obnova strehe zvonika na cerkvi sv. Elizabete v Malem Otoku	2.072
KRAJEVNA SKUPNOST HRAŠČE	obnova na zvoniku in pročelju cerkve sv. Ane v Hraščah	3.560
ŽUPNIJSKI URAD MATENJA VAS	zamenjava dotrajanih klopi v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Matenji vasi	3.059
KRAJEVNA SKUPNOST HRENOVICE	obnova zidu pri cerkvi sv. Petra v Goričah	2.708
2017		
ŽUPNIJA PLANINA PRI RAKEKU	Kapelica Marije Lurške - obnova kipa	575
ŽUPNIJA PLANINA PRI RAKEKU	obnova zvonika pri cerkvi sv. Marjete v Planini	7.877
ŽUPNIJA HRENOVICE	Cerkev sv. Ane v Hraščah - obnova stranskega oltarja	4.307
Skupaj		67.375

Z dodeljenimi sredstvi so posamezne krajevne skupnosti, župnijski uradi oziroma župnije izvedle obnove cerkva ali predmetov kulturne dediščine v naši občini.

»Vsak projekt je seveda pomemben. Tako tisti manjši kot tudi večji, saj neposredno vplivajo na kakovost vsebin in posledično tudi življenja,« je še povedal župan.

Zdravje in šport

Minuli konec meseca sta se začeli, seveda poleg drugih projektov, izvajati še dva, pomembna predvsem zaradi športnih aktivnosti in tudi zdravja občank ali občanov in obiskovalcev. Začeli smo s temeljito obnovo objekta ob športnem parku, kjer so sanitarije ter garderobe, in tudi s posodobitvijo centra nujne medicinske pomoči v zdravstvenem domu.

Obnova in nadzidava objekta za športno rekreacijske dejavnosti v Športnem parku Postojna

Občina Postojna namerava v celoti energetsko sanirati objekt, preurediti ogrevanje z vgradnjo toplotne črpalke, urediti odtoke, garderobe ter v prvem nadstropju zagotoviti dodatne prostore tako za organizacijsko delo kot tudi za izvajanje športne dejavnosti. V ta namen se bo zgradilo več dodatnih prostorov (dodatna garderoba, prostor za sodnike, manjša večnamenska dvorana ter drugim organizacijski prostori), s čimer se bodo izboljšali pogoji za delovanje Športnega parka Postojna. Vrednost investicije je približno 580.000 evrov, obnova pa je sofinancirana s sredstvi Fundacije za šport RS v višini 70.815 evrov. Dela bodo zaključena aprila 2018.

Ureditev in dozidava prostorov za nujno medicinsko pomoč v Zdravstvenem domu Franca Ambrožiča Postojna

Prostori nujne medicinske pomoči - urgence v Zdravstvenem domu Franca Ambrožiča Postojna so dotrajani in nujno potrebni prenove, tako da bodo pacienti lahko deležni primerne oskrbe v skladu s sodobnimi zdravstvenimi standardi. Predvidena je popolna prenova prostorov, manjši prizidek za dovoz pacientov in nakup nove opreme. Vrednost investicije brez nabave opreme je približno 650.000 evrov. Dela so se že pričela in bodo zaključena marca naslednje leto. V tem času bo nujna medicinska pomoč začasno delovala na lokaciji, kjer so bili do zdaj prostori fizioterapije.

Ekološki otoki niso divja odlagališča – povzročitelji bodo sankcionirani

V letošnjem letu beležimo ponavljajoče kršitve s področja nepravilnega odlaganja odpadkov na posameznih ekoloških otokih (odlaganje kosovnih, gradbenih, nevarnih odpadkov, ...). Predvsem velja izpostaviti lokacije: Titova cesta (ob pokopališču), Volaričeva ulica, Čukovca, Tržaška cesta. V sodelovanju z medobčinskim inšpektoratom se trudimo identificirati povzročitelje nezakonitega odlaganja odpadkov in jih tudi prekršku ustrezno sankcionirati. Bi pa bili zelo veseli, če bi bili občani v tovrstnih primerih onesnaževanja bivanjskega okolja bili bolj občutljivi oziroma da bi se odločili za sporočanje informacij v zvezi s kršitelji. Zato pozivamo vse odgovorne občane, ki boste kadarkoli pričla nezakonitemu odlaganju odpadkov, da se obrnete na:

Medobčinski inšpektorat – telefon: 05/726 55 69; e-pošta: inspektorat@postojna.si ali koncesonarja Publikus – Operativni center Postojna – telefon: 05/720 49 62; e-pošta: oc.postojna@publicus.si.

Kmalu bo voda stekla po novem vodovodu

Leto se preveša v jesen in počasi, a vztrajno, se bliža zaključek projekta obnove vodovnega sistema na območju občin Postojna in Pivka. Eden največjih infrastrukturnih projektov v našem lokalnem okolju poteka povsem v skladu z načrtovanimi aktivnostmi, tudi poletni meseci so bili dodobra izkoriščeni za vsa predvidena dela, ki bodo potekala še predvidoma konca oktobra, zaključek vseh del, s pridobitvijo uporabnega dovoljenja, pa bo 18. januarja 2018.

Na območju občine Postojna (Sklop 1) so dela v zaključnih fazah. Končujeta se odseka Malni-Mačkovec ter Malni-pretočna celica Mačkovec, ki bosta po zaključku spojena. Glavnina del je opravljenih tudi na trasi Mačkovec-vodohran Sovič, kjer se dela trenutno izvajajo na območju vojašnice v Postojni. Tu manjka le še zadnji, najzahtevnejši del izvedbe cevodovodov, ki vodijo od vojašnice do vodohrana, kjer bo izveden priklop. Že povsem izvedena je sanacija Vodohrana Sovič, trasa od VH Sovič do RO Zalog, od RO Zalog do meje z Občino Pivka ter odcep Postojna – Kremenca. Zaključen je tudi odsek Korotan – Hrašče, v izvajanju pa še odsek Hrašče – Zalog, kjer so izvajalci že na območju Postojne. Na odseku cevododa Grobišče – Rakitnik pa je cevodod položen do drevesnice Štivan.

Na območju občine Pivka (Sklop 2) se dela trenutno izvajajo na več objektih in sicer na vodohranu Kal, črpališču Zagorje, vodohranu Zagorje ter črpališču Neverke. Cevodovodi na Pivškem so v večji meri zaključeni, ostalo je le še dokončanje le-teh v Selcah ter zaključni sloj asfalta na Postojnski in Snežniški cesti v Pivki.

Poskusno obratovanje vodarne Korotan je bilo zaključeno 15. septembra, predvidoma 26. septembra pa bo vodarna pričela z obratovanjem in distribucijo vode v omrežje. Tudi na vodarni Malni potekajo dela skladno z zastavljenimi cilji. Dokončana je rekonstrukcija zajetja 2, kjer so zamenjane tudi črpalke, v izvajanju je pregrada ob zajetju 2 in delna obnova zajetja 1. Vsi posegi so z vidika izvajanja in koordinacije ob stalnem zagotavljanju nemotenega delovanja vodarne izredno zahtevni. Na sami vodarni so v zaključni fazi dela vezana na ultrafiltracijo in zamenjavo črpal ter elektro omar. V mesecu novembru se pričakuje pričetek poskusnega zagona tega segmenta, kar je pogojeno z nadaljevanjem del na drugih instalacijah in obnovi prostorov. Vzporedno se izvaja tudi fasada objekta, rekonstrukcija strehe in zunanja ureditev. Dokončanje vseh del na omenjeni vodarni je predvideno v mesecu januarju 2018.

Najzahtevnejši deli projekta so mimo

Kot že večkrat poudarjeno, gre pri projektu gradnje in posodobitve vodovnega sistema Postojna-Pivka za izjemno zahtevno izvedbo in organizacijo del, ki pa jih vsi odgovorni, tako na občinah Postojna in Pivka kot na podjetju Kovod Postojna ter s strani izvajalcev, izjemno dobro obvladujejo, nadzorujejo in usmerjajo ter realizirajo. Doslej večjih težav na projektu ni bilo, njegova izvedba povsem sledi ciljem in prvotno zastavljenim načrtom. Vendarle pa velja poudariti nekatere dele projekta, ki so zahtevali poseben trud vseh, ki dnevno bdijo nad izvedbo projekta. Med bolj zahtevnimi deli je bila zagotovo sanacija vodohrana Sovič in izvedba cevododa od Streliške ceste do vodohrana Sovič, predvsem zaradi bližine obstoječih cevodovodov, arheologije in zelo strmega terena. Poseben izziv v času celotnega trajanja projekta pa je zagotovo izvajanje del na območju prometnih povezav, torej v času prometnih zapor, kjer so izvajalci omejeni in zato skrajno dosledni pri izvedbi v želji, da bi bila dela opravljena čim hitreje zavoljo nevarnosti, ki jih ima izvedba na potek prometa. Kljub temu, da bo projekt izjemen in prepotreben infrastrukturni doprinos obema občinama ter da so bile vse zapore le začasne ovire, ki so povečini že mimo, so se namreč uporabniki cest marsikdaj odzivali nerazumevajoče, kar je še dodatno oteževalo samo izvedbo del.

Zaradi del nekatere manjše cestne zapore

Glede na glavnino zaključenih del, se v prihajajočih jesenskih tednih ne načrtuje posebnih posegov, ki bi ohromili cestni promet. Na Postojnskem velja do konca oktobra že vzpostavljena zapora ceste Grobišče – Matenja vas. Na Pivškem pa bo zapora ceste v naselju Selce odstranjena predvidoma do sredine oktobra. V mesecu septembru bo v Pivki, na Snežniški in Postojnski cesti, zaradi asfaltiranja, polovična zapora navedenih odsekov cest.

Promocija postojnskega pračloveka za pestrejšo turistično ponudbo

Zavod Furman je bil ustanovljen konec januarja tega leta z namenom promocije postojnskega pračloveka. Ustanovitelji si prizadevajo za popularizacijo neandertalca in kromanjonca na našem področju. Ideja je ponovno oživiti poglavje lokalne zgodovine, ko je na naših prostorih prebival pračlovek. Bogata zgodovina pravadne poselitve, o kateri pričajo obsežne najdbe, je po krivici precej zapostavljena. Želja Notranjskega muzeja Postojna in Zavoda Furman je, da se Betalov spodmol in ostala najdišča ponovno uvrstijo v šolski učni program ter da se ta, zelo zanimiva tema, vrne v nabor turistične ponudbe.

Prvi del projekta predstavlja oživitev učne in turistične poti Betalov spodmol z imenom Po poteh naših prednikov. Celotna pot bo povezovala Notranjski muzej Postojna z najdišči v dolini Risovec. Po uvodni predstavitvi v muzeju in predstavitveni galeriji bo pot peljala preko Soviča mimo najdišč Lekinka, Risovec, Spodnji Risovec in Vilharjeve jame do Lahinke in Betalovega spodmola. Predel ob obstoječi poti bo namenjen izvedbi učnih in predstavitvenih delavnic ter kot izhodišče za obisk spodmola. Vodenje bodo izvajali turistični vodniki. Programi bodo prilagodljivi in se bodo prilagajali različnim starostnim in interesnim skupinam.

18. junija smo predstavniki Zavoda Furman, Notranjskega muzeja Postojna in Občine Postojna prvič neformalno obiskali Krapino. Ogledali smo si prireditve Noč krapinskega pračloveka, povabili pa so nas, da se z uradno delegacijo udeležimo glavne kulturnega dogodka v Krapini, Dnevoev kajkavske kulture. Vabilu smo se z veseljem odzvali in jih ponovno obiskali 9. septembra na zaključni prireditvi, Občino Postojna pa je zastopal Stanko Markovčič, podžupan. Sprejel nas je krapinski župan Zoran Gregurovič. Na sestanku smo se pogovarjali o možnostih čezmejnega sodelovanja ter pripravi mednarodnih projektov. Z veseljem so sprejeli naše povabilo na Festival postojnskega pračloveka.

Na prvem obisku Krapine smo se seznanili tudi s predstavniki LTO Cerklje. Avgusta smo jih obiskali v Šebreljah na njihovem najdišču Divje Babe. Tudi z njimi smo se dogovorili za sodelovanje na festivalu ter drugih skupnih projektih. Tako 30. septembra pripravljamo prvi Festival postojnskega pračloveka. V petek 29. septembra ob 18. uri v Notranjskem muzeju Postojna pripravljamo strokovni predavanji o piščali iz Divjih bab dr. Matije Turka iz Arheološkega inštituta SAZU ter o Krapinskem najdišču Jurice Sabola iz Krapinskega muzeja neandertalcev. V soboto 30. septembra bomo ob 9. uri najprej obiskovalce popeljali skozi muzejsko predstavitev življenja pračloveka, nato pa ob 9.30 na pohod preko Soviča do najdišč Risovec in Betalov spodmol, kjer bomo skozi poučno in zabavno popotovanje predstavili učno in turistično pot Po poteh naših prednikov. Ob 13.15 bo avtobus obiskovalce prepeljal iz Risovca do Titovega trga, kjer bosta ob 14. uri svojo ponudbo predstavila tudi mesti Krapina in Cerklje. Dogajanje bo zaokrožil nastop Mestnega pihalnega orkestra Krapina. Predstavitve bo zanimiva tudi za otroke, saj obe mesti pripeljeta skupini pravih praljudi, oblečenih v krzno in oboroženimi s kostmi in gorjačami.

Festival postojnskega pračloveka

Petek, 29. septembra 2017

18.00 - 20.00 Predavalnica Notranjskega muzeja Postojna
 Mouseriensko glasbilo iz Divjih bab
 dr. Matija Turk, Institut za arheologijo SAZU
 Muzej krapinskih neandertalcev in najdišče Hušnjakovo
 Jurica Sabol, Muzej krapinskih neandertalcev

Sobota, 30. septembra 2017

9.00 - 13.00 Notranjski muzej Postojna - Sovič - Betalov spodmol
 Pohod po poteh naših prednikov
 - predstavitev učne in turistične poti
 - predstavitev neteranja ognja
 - prijave za pohod po e-pošti: info@notranjski-muzej.si ali tel.: 05 72 11 090
 - organiziran povratek z avtobusom iz Betalovega spodmola do Titovega trga

14.00 - 16.00 Titov trg

Predstavitve Krapine
 - nastop Mestnega pihalnega orkestra Krapina
 - Društvo Krapinski neandertalci - Pleme jamskega medveda
 - Krapinski lilirci
 - Turistična zveza Krapina
Predstavitve Cerklje
 - Turistično društvo Reka - Divje babe
 - Lokalna turistična organizacija Laufar Cerklje

komus
 Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi najbližjega, smo Vam v pomoč s prijazno besedo in celotno organizacijo zadnjega slovesa.

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ~ Ureditev dokumentacije, prevoz in ureditev pokojnika doma in v tujini
- ~ Izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ~ Klasični in žarni pogrebi, upepelitev in poslovitve pred upepelitvijo
- ~ Raztros pepela na pokopališču ali drugje, ekshumacija
 - ~ Žalno cvetje, objava osmrtnic
 - ~ Organizacija pogrebne svečanosti
 - ~ Prodaja pogrebne opreme
 - ~ Pevci, trobentač, pogrebni moštvo
 - ~ Poslovilni govor

V primeru naše organizacije pogrebne svečanosti vam nudimo **25% popust** na žalne aranžmaje v cvetličarni Agrokor.

DODATNE INFORMACIJE:

KOMUS d.o.o., Jeršice 3, Postojna

Dežurna št. : **041 377 294**

Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

Turistična sezona še ni končana, mi pa že razmišljamo o prihodnjih

Turistična sezona je že skoraj zaključena, zato lahko z gotovostjo trdimo, da bo nadpovprečna. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v občini Postojna letos do konca junija ustvarjenih 32.991 nočitev, kar je kar za 63,9 odstotka več kot v istem obdobju lani. Podoben trend povečanega obiska beležijo tudi drugod v Sloveniji in širše v regiji.

Ponudniki turističnih storitev in drugi delavci v turizmu v občini Postojna so z dosedanjim potekom sezone zadovoljni, med drugim tudi zato, ker je bilo letošnjim obiskovalcem na voljo tudi nekaj izboljšav in novosti. Turistično informacijska centra (TIC-a) sta bila v višku sezone odprta vse dni s podaljšanim urnikom delovanja, kar se je izkazalo za pozitivno, saj je obisk obeh centrov (TIC Postojna in TIC Galerija) v prvi polovici leta 2017 povečal za 229 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. Hkrati je TIC Galerija pri knjižnici Bena Zupančiča dobil nadvse pomembno nadgraditev - postal je predstavitevno-prodajno središče umetniško-obrtnih izdelkov lokalnih ustvarjalcev in s tem pravi naslov za vse iskalce izvirnega oblikovanja. Tam najdete tudi celotno kolekcijo novih turističnih spominkov s Postojnskega. Odlikujejo jih izvorni, sodobno interpretirani motivi človeške ribice, Predjamskega gradu, Erazma Predjamskega in zmaja iz Postojnske jame. Prepoznavna motivika, ki je na voljo na majicah, zvezkih, razglednicah in drugih priročnih spominkih, je delo priznane slovenske ilustratorke Polone Pačnik in oblikovalke Darje Klančar. Izdelke je moč videti in kupiti tudi v informacijski točki društva Kašča v Predjami in v Notranjskem muzeju Postojna. Ljubitelji kolesarjenja, tako domačini

kot obiskovalci, so to sezono lahko prišli na svoj račun, saj so glavne kolesarske poti znova v celoti označene. Kdor še ne ve: tri najbolj priljubljene kolesarske »žile«, ki vodijo skozi občino Postojna, so Junior (označena s številko 1), Jamska (označena s številko 2) in Grajska (označena s številko 3). Na vseh treh so bile zamenjane poškodovane in nadomeščene manjkajoče usmerjevalne table, tako da je danes več kot 100 kilometrov poti znova naređ za slikovito in ravno prav razgibano kolesarsko vožnjo.

Obiskovalce ob prihodu pričaka tudi nov turistični vodič po občini Postojna, ki v šestih jezikih na strukturiran, a zanimiv način predstavlja glavne turistične znamenitosti, destinacije in ideje za doživetja ter ponuja pregledne informacije o nastanitvah in drugi ponudbi. Za tiste, ki jih podrobneje zanima Postojna kot mesto, se po njej lahko sprehodijo s knjižico Postojna na mestni poti, ki je na voljo v štirih jezikih. Seveda pa je sprehod veliko bolj doživet ob vodstvu specializiranega turističnega vodnika, za katerega se je moč dogovoriti v enem od turistično-informativnih centrov. Od tam pa obiskovalce od letos napotijo tudi na vse bolj priljubljeno opazovanje medvedov ali na treking po domačih gozdovih – Po lovčevih poteh in Po poteh rjavega medveda.

Ob pripravi strategije razvoja turizma v občini Postojna 2018-2023 in zavedanju pomena želja ter potreb prebivalcev občine pri oblikovanju skupne turistične identitete Zavod Znanje Postojna, OE Turizem vabi na skupni razmislek Kakšen turizem bo prispeval h kakovosti bivanja v občini Postojna?

Pričakujemo vas v četrtek, 28. septembra, od 16.30 do 19.30 ure, v Notranjskem muzeju Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna.

Na prvi od dveh delavnic bomo spoznali primere dobrih praks in se osredotočili na skupni razmislek o tem:

- Kakšen turizem si želimo v občini Postojna?
- Kakšna je naša skupna turistična identiteta?
- kateri so pomembni viri in posebnosti naše lokalne skupnosti?
- Kako preko pozitivno naravnane sodelovanja do ustvarjanja turistične destinacije, ki si jo želimo?

Na srečanje, na katerem bo sodeloval župan občine Postojna Igor Marenčič, lepo vabimo vse, ki imate konstruktivne, pozitivno usmerjene ideje in rešitve ter se zavedate pomembnosti turizma kot gospodarske panoge pa tudi identitete naše občine.

Delavnico organizira Zavod Znanje Postojna, OE Turizem, izvedena pa bo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami Focus, društvo za sonaraven razvoj, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC in Umanotera v okviru projekta Dovolj za vse.

Več informacij: Špela Gacin, vodja OE Turizem, tel.: 031 656 042, e-pošta: spela.gacin@zavod-znanje.si.

VPIS V LIKOVNO ŠOLO STIL

JESENSKI TERMIN

Začetni in nadaljevalni tečaj slikanja za **odrasle in otroke** v Postojni!

ZAČNEMO 2.10.2017

Tečaj vodi diplomirani slikar, likovni pedagog in andragog **Žiga Bratoš**.

Informacije in vpis:

PAPIRNICA STIL ART & HOBY

Rožna 1a, 6230 Postojna,
tel.: 05 726 10 33, mob.: 031 610 194
e-mail: papirnica.stil@gmail.com
Facebook: Stil Doo

Poleg rednega študija vas pa sedaj, v avgustu in septembru vabimo k vpisu na programe izrednega študija:

STROJNIŠTVO

GOZDARSTVO in LOVSTVO

Edini v Sloveniji

POSLOVNI SEKRETAR*

* Možnost študija na daljavo

Raven izobrazbe: VI/1
Trajanje študija:
Dve leti.
Na programu strojništvo traja študij 2 leti in pol.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Predstavitve študijskih programov bo potekala v

torek, 12. 09. 2017 ob 16.30

na Višji strokovni šoli Postojna,
Ljubljanska cesta 2.

Vpis bo potekal do 30. 09. 2017
Predstavili bomo programe in odgovarjali na vaša vprašanja.

www.vspo.si

Poglejte tudi na Facebook

Informacije:

vs.postojna@guest.arnes.si

05 7212330

Z ENIM KLIKOM DO NOVEGA SVETA!

ZDRUŽITE VAŠE STORITVE V EN RAČUN:

- TELEVIZIJA
- INTERNET
- TELEFONIJA
- MOBILNA TELEFONIJA

NOVO!

S 1.9.2017 ponujamo tudi mobilno telefonijo!

www.studioproteus.si

Za več informacij pokličite 05 720 07 70 ali nam pišite na info@studioproteus.si

studio } proteus

Naročniki Studia Proteus lahko izbirajo med pestro ponudbo televizijskih, internetnih in telefonskih paketov. Ravno tako vam omogočamo nakup naprave (TV, računalnik, tablica mobilni telefon) na ugodnih 24 mesečnih obrokov.

SAMOSTOJNE STORITVE:

- Popoln paket TV programov z več kot 140 Slovenskimi in tujimi tematskimi programi že za 21,5 € / mesec
- Internetni paketi z neomejenim prenosom podatkov že od 23 € / mesec
- Fiksna telefonija z vključenimi enotami že od 5 € / mesec

PAKETNE STORITVE ↓

Združite storitve in v okviru naše jesenske akcije prihranite do 222 € pri mesečni naročnini.

	TV+NET	TV+TEL	TV+NET+TEL	TV+NET+MOB	TV+NET+TEL+MOB
Več kot 140 SD in HD TV programov	✓	✓	✓	✓	✓
Možnost izbora dodatnih programskih paketov	✓	✓	✓	✓	✓
Digitalna radijska shema	✓	✓	✓	✓	✓
Možnost ogleda TV vsebin za nazaj	✓		✓	✓	✓
Internet z neomejenim prenosom podatkov	✓		✓	✓	✓
Varna internetna povezava	✓		✓	✓	✓
Varni elektronski naslovi za vso družino	✓		✓	✓	✓
Fiksna IP telefonija		✓	✓		✓
Online pregled porabe telefonije		✓	✓	✓	✓
Mobilna telefonija				✓	✓
Vključene enote v mobilni telefoniji				✓	✓
Popust za prvih 6 mesecev	✓	✓	✓	✓	✓
Mesečna naročnina s popustom že od:	20€*	20€*	25€*	30€*	35€*
Redna cena od:	31€	25€	33€	41€	43€

* Mesečna naročnina s popustom za prvih 6 mesecev. Dodatni programski paketi se obračunajo ločeno, ravno tako porabljene minute izven vključenih enot. Akcija velja od 1.9.2017 do 1.11.2017. Akcijske cene veljajo za nove naročnike in naročnike, ki ponovno sklenejo pogodbo in ob sklenitvi nimajo aktivne vezave za katero koli naročniško razmerje Studia Proteus.

Za več informacij pokličite 05 720 07 70 ali nam pišite na info@studioproteus.si
Studio Proteus - POVEZUJEMO

studio } proteus

Novoga bibliobusa so se razveselili mnogi obiskovalci knjižnice, med najbolj zadovoljnimi pa je bil direktor Knjižnice Bena Zupančiča Uroš Mlinar (prvi z leve)

Slavnostni krst novega bibliobusa

V prvem tednu septembra se je po krajih in vaseh postojnske in pivške občine še zadnjič zapeljalo staro vozilo potujoče knjižnice. Po 18 letih je knjižnični fond in poslanstvo bibliobusa prevzelo novo vozilo, v 38-letni tradiciji že četrto po vrsti.

Doslej so vsa tri vozila varno prevozila več kot 355.000 kilometrov. Že od daleč vidno in prepoznavno sodobno opremljeno vozilo z značilno poslikano zunanostjo se je na svojo pot prvič podalo 11. septembra v občini Pivka. Za izvirno zunanjo grafično podobo v deželi pastirčka Jakoba in Martina Krpana je zaslužen domačin, **oblikovalec Gorazd Koščak**.

kljub mrzlemu dopoldnevu se je pred Knjižnico Bena Zupančiča Postojna na Trgu padlih borcev odvijala slavnostna prireditev ob prevzemu novega bibliobusa.

Zbrane je najprej nagovoril **direktor** Knjižnice Bena Zupančiča Postojna Uroš Mlinar ter poudaril pomen in poslanstvo potujoče knjižnice. Sledil je nagovor **sekretarke ministrstva za kulturo Damjane Pečnik, podžupana Občine Postojna Stanka Markovčiča, podžupana Občine Pivka Borisa Rebca in predsednice Sekcije za potujoče knjižnice pri ZBDS Tjaše Mrgole Jukič**. Novemu bibliobusu so vsi zaželeli srečno in uspešno vožnjo ter poudarili posebnosti in bogastvo tradicije potujočih knjižnic na lokalni ravni in širše.

V kulturnem programu sta nastopila živahni tandem **Rok Terkaj - Trkaj in Igor Saksida** z rap poezijo ter domača glasbena skupina **Salt PeeNuts**. Po slavnostnem prerezu traku je sledil ogled notranjosti vozila. V njem so si obiskovalci lahko ogledali kratek film o zgodovini naše potujoče knjižnice, uporabnikov in storitvah kot tudi o projektu nakupa, opreme in njegovega prihoda v Postojno. Nekaj dokumen-

tarno zgodovinskih utrinkov so predstavili tudi na priložnostni razstavi v pritličnih oknih knjižnice.

Naj spomnimo, da se je prva potujoča knjižnica po naših krajih odpravila na vožnjo leta 1979. Novo vozilo ima skupno dolžino 9,6 m in je za dober meter daljše od prejšnjega, poleg tega je na njem prostora za skoraj 5000 knjig in ostalega knjižničnega gradiva. Opremljeno je s sodobno računalniško opremo, z mobilnim in brezžičnim internetom za uporabnike, napravo za barvno tiskanje in skeniranje ter s projektorjem. Novost novega je vozila je tudi ta, da je opremljeno z dvigalom, ki omogoča obisk tudi gibalno oviranim posameznikom, invalidom in uporabnikom z otroškimi vozički.

S posodobitvijo knjižnične ponudbe se bo tudi v prihodnje nadaljevala dolgoletna tradicija potujoče knjižnice v obeh naših občinah, kar tudi v bolj oddaljenih vaseh omogoča dostop do knjižničnega gradiva in informacij, vseživljenjskega izobraževanja ter kvalitetnega preživljanja prostega časa z zanimivimi vsebinami.

Urniki potujoče knjižnice lahko občani spremljajo na spletu: <http://www.po.sik.si/podruznice/#bibliobus>.

Projekt nakupa in opreme novega bibliobusa se je uresničil z uspešno kandidaturo Knjižnice na razpisu Ministrstva za kulturo RS, ostala sredstva pa sta zagotovili Občina Postojna in Občina Pivka.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Nastopu dua kitar, Kaje Mrhar in Lane Mitrovič, je z nostalgijo prisluhnil tudi avtor razstave, nekoč tudi sam odličen kitarist.

Fotografije Gorazda Vilharja so očarale obiskovalce

V Notranjskem muzeju Postojna smo v četrtek, 14. septembra, odprli gostujočo fotografsko razstavo **Japonska idila**. Na razstavi, ki je eden od dogodkov, s katerimi muzej obeležuje letošnjo 70-letnico, **umetnostni zgodovinar in fotograf Gorazd Vilhar** predstavlja izbor svojih umetniških fotografij, nastalih v različnih fotografskih ciklikih med njegovim dolgoletnim bivanjem na Japonskem. Na odprtju razstave je občinstvo pozdravila **direktorica Zavoda Znanje Vladimira Krese**, o avtorju in njegovem delu sem spregovorila **Alenka Čuk**, Gorazd Vilhar nam je predstavil Japonsko, kot jo vidi skozi svoj fotografski objektiv, nam povedal, kaj ga je vodilo k izboru fotografij in komu razstavo posveča, z izbranimi glasbenima točkama pa so nastopile učenke Glasbene šole Postojna.

Sicer Ljubljčan, s koreninami v Velikem Otoku pri Postojni – Gorazd Vilhar je namreč sin slikarja Maria Vilharja in vnuk ustanovitelja muzeja, slikarja in dolgoletnega ravnatelja muzeja Lea Vilharja, rojenega leta 1899 v Velikem Otoku – je razstavo posvetil spominu na svojega deda.

»Ko sem nedavno pregledoval njegove pejsaže in mestne vedute, sem se mu skušal približati s svojimi fotografijami, z navdih in s podobami, ki mi jih ponuja moj svet Japonske. Za razstavo sem izbral tiste motive, za katere menim, da bi bili všeč tudi njemu; da bi me pohvalil, morda tudi kritiziral ...,« je na odprtju povedal Gorazd Vilhar.

Med izbranimi motivi izstopajo fotografije obredov, običajev, noš, tradicionalnih festivalov, sakralne arhitekture, živobarvnih vrtov in parkov... Tako kot je zanj značilna

analogna fotografija, velja tudi, da je mojster detajla. Sam namreč poudarja, da ima fotoaparati s filmom svojo dušo, da premore nostalgijo, ki je digitalni aparat nikoli ne bo. Hkrati je prepričan, da je moč detajla tista, s katero lahko določen umetnik, v tem primeru fotograf, predstavi določen objekt. Zato so njegove povečave paša za oči, magnet za fotografske sladokusce, za vse, ki znajo ceniti lepoto, in za tiste, ki lepoto vidijo tudi v neostrihah.

V muzeju se občinstvu predstavlja z naborom 76 fotografij, za izbor katerih si je moral vzeti kar nekaj časa, saj jih je izbiral iz več sto tisoč posnetkov obsežnega arhiva. Odločil se je, da fotografij ne bo podnaslovil, saj želi, da se gledalca dotaknejo predvsem s svojo barvno in oblikovno kompozicijo in ga »potegnejo« v razkošno scenografijo daljne Japonske.

Gorazd Vilhar se je pred 33 leti skupaj s svojo življenjsko sopotnico Charlotte Anderson za eno leto odpravil na Japonsko. Želela sta jo spoznati, začutili, raziskati. A pritegnila ju je tako močno, da je postala njen novi dom. Gorazd je pustil službo v ljubljanskem Cankarjevem domu, na Japonsko pa odšel le z nekaj ducatov fotografij, svojo biografijo in bibliografijo. V več kot tridesetletnem obdobju sta skupaj izdala osem knjig, sta avtorja številnih fotoreportaž, objavljata v revijah in na spletnih straneh, o kulturi in tradicijah Japonske ter drugih azijskih dežel pa širom sveta tudi predavata.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Andrej Vilhar.

Med obiskovalci razstave Varuhi gozda je bil tudi podžupan občine Postojna Stanko Markovčič

Doživeto srečanje z Varuhi gozda

Spet smo se lahko v živo srečali z nenavadno razstavo pod naslovom Varuhi gozda. V študijski krožek Varuhinje gozda se je tokrat združilo deset ustvarjalcev v keramiki, ki so s svojimi izdelki na prostem ponovno prispevale k oživiljanju Soviča.

Najprej nas je pozdravila velika gozdna obešanka, sestavljena iz številnih ptic, listov, sov in dobrih misli. Ta simbolično poudarja življenje v gozdu. Ker

se je z njo poigral veter, je bila še toliko bolj razgibana. Ob poti navkreber smo obiskovalci sprti odkrivali bolj ali manj skrite varuhe gozda – škrate in bitja, maske in druge figuralne predmete. Na jasi smo se srečali še z drugo večjo gozdno obešanko. Ker se projektu oživiljanja Soviča pridružuje tudi Zavod za gozdove, je vodja OE Postojna Anton Smrekar poudaril, kako pomembna je revitalizacija Soviča, ki je utrpel velike posledice po žledolomu, in kako pomembno je vzajemno sodelovanje, ki lahko pripomore k dobrim rešitvam.

Obiskovalce dogodka je ob zaključku z igranjem na gonge počastila Tamar Kaluža, Jože Podboj pa je imel kratko predavanje o užitnih divjih rastlinah. Ob tem je vodja krožka Flora Otoničar povedala: »Varuhi gozda so nastajali vse leto v študijskem krožku Varuhinje gozda, ki deluje na jezikovni šoli Athena v Postojni. Študijske krožke sofinancira Ministrstvo za izobraževanje RS, koordinira pa Andragoški center RS. Letošnji varuhi gozda sledijo načelu trojnosti, principu trojnega božanstva iz slovanske mitologije, v kateri je bil glavni bog Triglav, s tremi glavami. Z eno je pazil na nebo, z drugo na zemljo in s tretjo pod zemljo, podobno kot drevesa v gozdu povezujejo podzemlje s koreninami, zemljo z deblom in nebo s krošnjo. Namen varuhov gozda pa je pokazati na večplasten pomen primestnih gozdov za lokalno prebivalstvo – ekološki, ekonomski, gospodarski, pomen za turizem, rekreacijo, izobraževanje, ustvarjanje, zdravje ... Hkrati želimo tudi opomniti lokalne odločevalce, da je potrebno čimprej in s čim manjšimi posegi sanirati primestni gozd na Soviču ter sanirano stanje tudi vzdrževati.«

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Tomaž Penko.

Razstavo »Zeleno« je predstavila predsednica društva Elizabeth Dodolović (prva z desne).

V razkošju vseh odtenkov zelene

Društvo likovnih ustvarjalcev Postojna je sredi septembra v avli Inštituta za raziskovanje krasa Postojna na ogled postavilo likovno razstavo na temo in z enakim naslovom »Zeleno«. Nastala je pozno spomladi v sklopu Ex tempore v Šmihelu pod Nanosom.

Več kot dvajset del v različnih slikarskih tehnikah in mozaiku je zazivilo v pestrosti zelenih barvnih lestvic, najrazličnejših motivov in slogov ter načinov upodabljanja. Tokrat so se članom postojnskega društva pridružili še nekateri člani Likovnega društva France Pavlovec iz Ilirske Bistrice. Predsednica postojnskega likovnega društva Elizabeth Dodolović je v nagovoru povedala veliko zanimivega: o namenu in poteku Ex tempore, o temi slikanja kot tudi o zeleni barvi in njenem pomenu - simbolizira naravo, našo pokrajino, travnike, drevesa in gozdove ... Nekatere udeležence je pri upodabljanju spodbujala slikovita okoliška narava ob vznožju Nanosa, druge je navdihovala figuralika, nemalo pa

je bilo tudi domišljjskih izzivov v raznih abstraktnih izpovedih. Razstava je plod ustvarjalnega sodelovanja in povezovanja, ki ga naše društvo goji vsa leta.

Na odprtju razstave sta program popestrili Rebeka Mislej na flavti in Zala Glavač na oboi, učenki glasbene šole Postojna.

Naj ob tej priliki omenimo še sočasno gostujočo razstavo postojnskega društva v idrijski knjižnici z naslovom Naslikana pesem. Slike in keramični izdelki so že leto prej nastali po haikujih avtorice Silve Bajc iz Postojne.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

V Grajski štali je obiskovalce navdušil tudi Drago Mislej - Mef.

Grajska štala z glasbo pod zvezdami

Društvo Škratovka Haasberg iz Planine je to poletje poskrbelo za dva doživeta kulturna dogodka, ki sta se odvijala v Grajski štali. Srca mnogih obiskovalcev sta lepo ogrela dalmatinsko in irsko obarvana večera.

Odlični glasbeni gostje so ustvarili prijetno vzdušje, ki mu ni manjkalo čarobnosti. Preden je zaigrala ilirskobistriška skupina Turn on Irish, ki je tu gostovala že nekajkrat in požela vselej veliko naklonjenost, je na odru nastopil Drago Mislej - Mef v svojem značilnem slogu, s polno mero iskrivosti in sproščene humorja. Skupina Turn on Irish, katere člane družijo ljubitelji irske tradicionalne glasbe, je duhovito dodala, da se ne zgodi pogosto, da bi bil gost bolj znan, kot so glavni nastopajoči. Vsekakor so obiskovalci z mnogimi aplavzi nagradili vse glasbenike in se z njimi veselo družili še dolgo v večer.

Društvo Škratovka Haasberg si od ustanovitve leta 2013 dalje priza-

deva ustvarjati pester kulturni utrip tudi v delu pozabljenega grajskega kompleksa ob gradu Haasberg. Nekdanji grajski hlev z bližnjo okolico je vse lepše urejen in spremenjen v prijeten prireditveni prostor, ki so ga poimenovali Grajska štala. Pod streho so dodali še majhen oder, za njim pa manjši razstaveni prostor. Pri celotni ureditvi je bila glavnina narejena s prostovoljnimi delom in prispevki, vendar si v društvu želijo in prizadevajo, da bi v bodoče dobili še dodatno podporo in sredstva, ki jih nujno potrebujejo za svoje nadaljnje aktivno delovanje. Vsem, ki so jim že prisluhnili, in tistim, ki še bodo, se lepo zahvaljujejo.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Marino Samsa.

V okviru »Knoblovih dni« je bila na ogled tudi etnološka razstava Brane, ki jo je postavil zbiratelj Branko Klajnšek.

1. Knoblovi dnevi v paleti kulturnih dogodkov

Pred dvema letoma je bil za Športno kulturno društvo Orehek, ki je gotovo eno od naših najdejavnejših društev, velik projekt praznovanje 250. obletnice rojstva Pavla Knobla, prvega slovenskega pesnika, ki se je rodil v Orehku. V društvu so se odločili, da bodo ohranili spomin nanj tudi v prihodnje, in letos so v septembru izvedli »Knoblove dneve«.

Jeseni leta 2015 so se s slavno- sovaščanu, avtorju prve posvete stno prireditvijo poklonili svojemu tiskane pesniške zbirke na Slo-

venskem. Obletnico so obeležili z izidom pesniške zbirke Štiri pare kratkočasnih Novih pesmi, z izdajo zbornika in s stalno razstavo. Tako na novo oživljeni pesnik ni šel v pozabo niti v širšem slovenskem prostoru.

»Knoblovi dnevi« so potekali drugi konec tedna v septembru. Najprej so gostili stand up komika **Gašperja Berganta** in **Borisa Kobala**. Ta sta v nizanju življenjskih zgodb, resnic, družbeno-političnih bodic ter takih in drugačnih pripetij z mnogimi sočnimi prispodobami in domislicami dvorano krepko nasmejela. Od Kobala pa smo mimogrede izvedeli, da ima nekaj svojih korenin tudi v Orehku in Rakitniku. Po zaključku so si obiskovalci lahko ogledali še etnološko razstavo starega kmečkega orodja, ki ga je ob tej priložnosti pod naslovom **Brane** predstavil domačin **Branko Klajnšek**, sicer dolgoletni zbiratelj starih predmetov. O njem lahko več preberete v našem aktualnem intervjuju. V sklopu dogodkov je

bilo poskrbljeno tudi za mlajše generacije. Mnogi otroci in mladina so se razveselili ustvarjalne, z gozdom obarvane glasbene delavnice **Z igro skozi glasbo** z **Jernejem Sojer Smerdu**. Na večer pa je obiskovalce zabavala in navdušila gipsy – jazz zasedba **Salt PeeNuts** iz Postojne. S koncertom so 1. Knoblovim dnevom tako dodali še lep zaključek posebno zveneče glasbe in poezije.

Predsednik društva **Mitja Klanjšek** je ob tej priložnosti poudaril: »Ni smo želeli ostati samo pri obeleževanju obletnic, povezanih z našim prvim pesnikom, temveč smo hoteli, da se o Knoblu tudi sicer govori. Od tod ideja, da v društvu pripravimo Knoblove dneve. Izredno veseli smo, da so bili prvi lepo sprejeti, kar se pozna po dobrem odzivu obiskovalcev in tudi nastopajočih. Slednje je lepa popotnica za naslednje, ki jih že imamo v mislih.«

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Matej Škrlj.

Slikanico Jakob in postojnski zmaj so predstavili avtor Aleš Pučnik (v sredini), župan Igor Marentič in podžupan Andrej Berginc.

Nova slikanica Jakob in postojnski zmaj

Prvega septembra so na Občini Postojna predstavili novo priredbo pripovedke o postojnskem zmaju, slikanico Jakob in postojnski zmaj ilustratorja Aleša Pučnika. Ob pričetku šolskega leta so se darila Občine razveselili prvošolci, slikanico pa bo mogoče tudi kupiti.

»Gre za inspiracijsko zgodbo, kjer se združita tako znanje kot tudi modrost,« je o knjigi dejal **župan Igor Marentič**. »S to knjigo združujemo oboje – vsebine, ki jih daje šola, in modrost, ki si jo vsi nabiramo z izkušnjami,« je povedal.

»Želel sem postaviti zgodbo o Jakobu in postojnskem zmaju v širši kontekst in tako je nastala inspiracijska zgodba, kjer je zmagovalec znan, pot do zmage pa je dolga in zapletena,« je povedal avtor **Aleš Pučnik**. Slikanica se s sodobnimi ilustracijami vsebinsko navezuje na Postojno danes in njene znamenitosti, kot so Tržaška ulica, Postojnska jama ... Nekatere v knjižici oživijo v simbolni preobleki, kot recimo grič Sovič, ki se bralcem razkrije kot speči zmaj.

Pri Zavodu Znanje pa napovedujejo, da bo novost postala del širše promocijske zgodbe naših turističnih destinacij, saj bo na prodaj v treh jezikih tudi v postojnskih turistično-informacijskih centrih.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Beti Bricelj in škotski slikar Simon Gunn na skupinski razstavi v galeriji The Stables na Škotskem.

Še ena mednarodna nagrada za slikarko Beti Bricelj

Postojnčanka Beti Bricelj, diplomirana slikarka, je zaokrožila še eno aktivno in uspešno sezono. Zaznamovala jo je z razstavami, udeležbami na simpozijih in drugih likovnih srečanjih doma in v tujini. Največji uspeh pa je zagotovo 3. nagrada, ki jo je nedavno prejela v Dallasu v ZDA.

Lani se je Beti predstavila s samostojno razstavo v Galeriji Loža v Kopru in v galeriji ZDSLU v Ljubljani. Sodelovala je na razstavi v Izraelu (v Tel Avivu), njen kurator je bil slovenski likovni kritik Brane Kovič. Ob 25-letnici osamosvojitve Slovenije se je še z drugimi slovenskimi umetniki predstavila v Moderni galeriji sodobne umetnosti v New Delhiju v Indiji, kjer je bil častni pokrovitelj razstave predsednik Borut Pahor.

Letos je sodelovala na razstavi Heimat.Domovina.Patria:3 v galeriji Kro Art Contemporary na Dunaju. Do 22. oktobra pa je njeno delo na ogled na selekcionirani bienalni razstavi Origins in Geometry v muzeju za geometrijsko abstrakcijo in MADI art v Dallasu (Texas) v ZDA. Tudi tam je prejela 3. nagrado, kar je seveda izjemen uspeh. Na Škotskem se je prejšnji mesec zaključila skupinska razstava The Cromarty Group Annual Exhibition v galeriji The Stables, Highlands, na kateri je sodelovala kot povabljen umetnica.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: osebni arhiv Beti Bricelj.

Udeleženci 4. pokala Postojnske jame.

BALINANJE

Sredi avgusta je Balinarski klub Postojna organiziral 4. pokal Postojnske jame za mlade balinarje v kategoriji U-18. Domača dvojica Črt Gombač - Jani Jarič se je uvrstila na četrto mesto.

Turnirja se je udeležilo osem dvojic iz Hrvaške in Slovenije. Za goste so nastopili vsi trenutno najboljši mladi balinarji, slovenska zasedba pa je bila zaradi nastopa mladinskih reprezentantov za člansko izbrano vrsto na peterboju v Tivatu precej okrnjena. Kljub temu so gledalci uživali v zelo kvalitetnih srečanjih.

Zmagovalec turnirja je bila favorizirana dvojica z Reke Mateo Načinovič - Dario Juričič, v finalnem srečanju uspešnejša od sežanske dvojice Jaka Štremfel - Jan Guštin. Tretje mesto je osvojila dvojica iz Jadranovega Karlo Šaban - Lovro Šipek; v tekmi za tretje mesto sta premagala dvojico Postojnske jame - Črta Gombača in Janija Jadrčiča.

Mladi balinar Postojnske jame Nik Švara je na 9. članskem mednarodnem nagradnem turnirju za veliko nagrado Pazin, ki je potekal v začetku avgusta, dosegel izjemen uspeh.

Z Davorjem Janežičem sta v izjemno močni članski konkurenci 87 dvojic iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Črne Gore do finala premagala vse nasprotnike, klonila sta le proti italijanski dvojici.

Zadnje avgustovsko soboto pa so se v Postojni zbrali najmlajši balinarji. Pomerili so se v igri dvojic za državni naslov. V finalnem delu je nastopilo 10 dvojic. Izkazala se je domača dvojica Postojnske jame, za katero so nastopili Črt Gombač, Jani Jarič in Jan Švara.

Vse do finala so premagali vse svoje nasprotnike, v finalnem srečanju pa jim je zmanjkalo moči, da bi osvojili državni naslov. Vseeno je to še en lep uspeh mladih postojnskih balinarjev.

Besedilo: Pavel Švara; fotografija: arhiv kluba.

RELI

Letošnji reli Nova Gorica je upravičil visoka pričakovanja slovenskih ljubiteljev relija, saj je bila to ena najbolj kakovostnih avtošportnih prireditev na naših tleh. Po tem, še bolj pa po hitrih in atraktivnih vožnjah posadke Premrl - Ošljaj bo ostal v spominu tudi ekipi Unikatoy Racing.

Že petkov del relija je postregel z zanimivim dogajanjem in dvema vožnjama na najdaljši hitrostni preizkušnji, pa tudi s težavami dirkalnika Citroën DS3 R3T. Grega Premrl je namreč proti koncu najdaljše HP dvakrat ostal praktično brez zavor in tako le s težavo nadzoroval dirkalnik. To se je odrazilo v precejšnji časovni izgubi. A posadka in ostali člani ekipe niso obupali, temveč so postorili vse potrebno za odločilno soboto.

To jim je v veliki meri uspelo, tako da sta Premrl in Ošljaj lahko prikazala odlične vožnje in pridobivala mesta na razpredelnici. Vrhunec zanju je bil celo četrti čas v generalni razvrstitvi relija na hitrostni preizkušnji Banjščice. Z odličnimi časi in z atraktivnimi vožnjami sta navduševala tudi občinstvo, ki se je v velikem številu zbralo ob hitrostnih preizkušnjah relija Nova Gorica 2017.

Končni izkupiček posadke Premrl - Ošljaj sta 3. mesto v diviziji 2. državnega prvenstva in v pokalu ERT 3 ter 5. mesto v generalni razvrstitvi državnega prvenstva. Naslednji reli državnega prvenstva Slovenije - prav tako s koeficientom 1,5 - bo Croatia Rally zadnji konec tedna v septembru.

Vse za vašo pisarno na enem mestu!

OBRAZCI, REGISTRATORJI, FOTOKOPIRNI PAPIRJI, PISALA, BIRO OPREMA TER KARTUŠE IN TONERJI PO UGODNIH CENAH!
(originalni in obnovljeni)

Papirnica

SCRIPTA

K · O · C · K · A

Cankarjeva 6, POSTOJNA, TEL.: 05 7202 500, FAX: 05 7202 501

ČRNOBELO IN BARVNO TISKANJE

iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

V središču Postojne se je zbrala množica, ki je želela stisniti roko našima zlatima fantoma. Tik pod odrom so se gnetli otroci in mladina.

Zlata košarkarja na sprejemu v Postojni

Po največjem slovenskem ekipnem uspehu v športu sta se z zlato medaljo z Eurobasketa 2017 vrnila domov Aleksej Nikolič in Matic Rebec. Na postojnskem trgu so ju v deževnem popoldnevu pričakali številni navijači in podporniki.

V programu, ki so ga pripravili Občina Postojna, Radio 94 in Športna zveza Postojna, so sodelovali še člani postojnske godbe 1808, Sandi MVP, orkester Vilija Marinška in Drago Mislej – Mef. Košarkarja sta prejela čestitke in nagrade od **župana Igorja Marentiča** ter **predsednika postojnske športne zveze Marjana Nagodeta**. Po končanem programu sta si vzela čas za številne navijače, jim delila avtograme in se z njimi fotografirala.

Utrujena, a zadovoljna in nasmejana sta strnila svoje misli tudi za Postojnski prepih.

Matic Rebec: »Občutki po osvojitvi zlate medalje so fantastični, naredili smo nekaj, kar se bo zapisalo v slovensko in evropsko zgodovino. Vloženega je bilo veliko truda že med samimi pripravami in tudi prvenstvo je bilo naporno, a ko se na koncu ozreš nazaj in vidiš, kaj si pustil za vsem tem, veš, da se je več kot izplačalo. Na medaljo sem izredno ponosen in mi bo v prihajajoči sezoni, ko se prvič podajam v tujino, služila kot velika motivacija.«

KOŠARKA

Košarkarji KD Postojne se pripravljajo na novo sezono v 3. skl. Vanjo se bodo podali okrepljeni s trenerjem Konstantinom Subotičem. Od igralcev so Postojnčani zadržali svojega najboljšega igralca lanske sezone Jureta Mišiča in center Aleksandra Mediča. Ekipo pa so okreplili Boris Čretnik, Matevž Mikuž in Matej Guček, vsi prihajajo iz Ajdovščine, z Obale pa je prišel organizator igre Andrej Volk.

Trener Konstantin Subotič se v domači kraj vrača po letih delovanja v Portorožu, s katerim je nastopal tudi v 1. skl. Za lažje poslovanje v prihodnosti pa je poskrbel nov sponzor **PVC Nagode**. Naši košarkarji začenejo tekmovalno sezono 14. oktobra, ko se bodo v domači dvorani pomerili z ekipo Rosa Vrhnika. Začetek košarkarske sezone je sicer še vedno negotov zaradi spora med klubom, košarkarsko zvezo in društvom košarkarskih sodnikov.

V novi košarkarski sezoni bomo imeli v Postojni dva kluba. Pred kratkim so namreč Zlatko Šantelj, Dušan Kobe, Mitja Muha, Aleš Lenassi, Marko Mejak, Andrej Žakelj, Miha Kobe, Bojan Jovanovič in Klemen Muha ustanovili Košarkarski klub Orli Postojna.

Za predsednika kluba so izbrali **Uroša Petoheleba**, nekoliko več pa nam je o klubu povedal **Miha Kobe**: »Za ustanovitev novega kluba smo se odločili, ker bi košarkarsko udejstvovanje v Postojni radi dvignili na višji nivo. Menimo, da bo

konkurenca koristna in bo prispevala k boljšim rezultatom. Dejstvo, da sta v enem kraju dva kluba, samo po sebi ne pomeni, da med seboj ne moreta odlično sodelovati. Naša želja je, da bi se otroci med seboj družili in razvijali svoje znanje, sposobnosti ter se medsebojno spoštovali. Radi bi razvijali zdrav način življenja, promovirali košarko in – ne nazadnje – na dolgi rok omogočili, da se postojnska članska košarka vrne na visok nivo.« Z vpisovanjem novih članov in s treningi je KK Orli že začel, v prihodnosti pa vsi člani stremijo k napredku in prepoznavnosti: "Klubski program obsega animacijske dejavnosti, ki popestrijo športne in druge društvene dogodke ter tako prispevajo k večjemu obisku gledalcev in h gradnji društvene kulture. Klub s poslanstvom je veliko več kot seštevek športnih rezultatov. S tradicijo, z znanjem in izkušnjami omogoča mladim koristno izrabo prostega časa s košarkarsko aktivnostjo, razvoj v kakovostne ter vrhunske igralce in igralke, tekmovalno konkurenčnost ter s spoštljivim odnosom med seboj in do tekmovalcev združuje športno uspešnost s poslanstvom. S klubskimi dogodki bomo dograjevali društveno pripadnost in širili množičnost ter posvetili več pozornosti obveščanju javnosti. KK Orli bo stremel k nenehnemu napredku in k utrjevanju položaja enega bolj prepoznavnih klubov košarke v Sloveniji. Želimo postati kolektiv, ki bo združeval otroke in jim približal ta lepi šport. Izpopolnjevali bomo organiziranost društva ter težili k uveljavitvi košarke v Postojni in Sloveniji". Vsaka sezona bo za nov klub velik izziv, želijo pa iti korak za korakom: „V vsaki novi sezoni želimo biti boljši kot leto pred tem,“ še pove Miha Kobe,

Aleksej Nikolič: »Ta medalja je seveda največji uspeh v moji karieri, osvojiti zlato za svojo državo je nekaj neprecenljivega in bo ostalo v mojem srcu vedno. Presrečen sem za ta uspeh! To se ne more primerjati s klubskimi uspehi, saj ti igranje za svojo državo daje nek poseben motiv in energijo, zato je ta uspeh toliko slajši. Trenutno se še ne zavedam, kaj nam je uspelo, saj se začneja klubska sezona in so moje misli že usmerjene naprej, ampak ko se bom enkrat zavedel, kaj smo dosegli, bom zagotovo še bolj vesel, kot sem zdaj.«

Oba sta se zahvalila vsem navijačem, ki so ju v tako velikem številu pozdravili in sprejeli na postojnskem trgu.

Ob takšni evforiji in dosežku je res težko ostati ravnodušen; tudi Postojnčani so pokazali, da so še vedno košarkarski privrženci, ko so kljub dežju množično pričakali oba junaka. Košarka je še enkrat pokazala, kako nas lahko kot narod poveže in ponese navdušenje po celi državi. Upam, da bo ta uspeh pripomogel k vzponu slovenske in postojnske košarke ter otroke in mladino še v večji meri navdušil za njeno igranje. Aleksej in Matic sta dokaz, da je z voljo in s trdim delom mogoče priti iz majhnega kraja na vrh Evrope. Dosežek naših košarkarjev je verjetno težko ponovljiv, zato uživajmo, tako kot so uživali naši fantje na parketu. Z veliko mero znanja, zavzetostjo ter s srčnostjo in pristnim nasmehom na obrazu so nam pričarali vse lepote, ki jih lahko ponudi košarkarska igra.

Boštjan Blaško; fotografija: Foto Atelje Postojna.

ki je prepričan, da prihajajo z novim klubom v Postojno lepši košarkarski časi.

Boštjan Blaško

NOGOMET

Prvi konec tedna v septembru se je pričelo tekmovanje v Enotni članski primorski nogometni ligi za sezono 2017/18, v kateri nastopa deset ekip. Med njimi so trije novinci - NK Postojna, ki je kot zadnje uvrščena ekipa izpadla iz 3. SNL – zahod, in dve novi - NK Ankarani in Koper B.

Postojnčani bodo v tako imenovani četrti ligi nadaljevali z obstoječo zasedbo – z nekaj mladimi igralci, saj bistvenih okrepitev ni bilo. Člansko ekipo bo namesto dosedanjega trenerja Tihomirja Vrbosa sedaj vodil Veljko Moravac, nekdanji igralec NK Postojne. Start Postojnčanov je bil tokrat izredno uspešen, saj so v uvodnih treh krogih slavili in na lestvici trenutno vodijo z devetimi točkami. V prvi in obenem zadnji domači tekmi v letošnjem letu so s 3 : 2 premagali Košano, v Renčah slavili 2 : 1, kot domačini v Ilirski Bistrici pa s 3 : 2 odpravili še Cerknico. Vse preostale domače tekme jesusenskega dela prvenstva bodo Postojnčani odigrali v gosteh, kajti klubske in sodniške slačilnice ter preostale prostore se v stavbi v Športnem parku temeljito obnavljajo oziroma nadgrajujejo. Po zadnjih vesteh naj bi bila dela končana zgodaj spomladi 2018, ko naj bi se NK Postojna vselil v vrhunsko obnovljene prostore.

Brane Fatur

Županova čestitka Nali in Ivi.

LOKOSTRELSTVO

Članici LK Mins Postojna sta zadnje avgustovsko soboto na evropskem prvenstvu v poljskem streljanju (Field), ki je potekalo v Mokricah, dosegli vrhunski rezultat. Nala Jurca je osvojila srebrno kolajno, Iva Rusjan pa četrto mesto.

Nala je osvojila naslov evropske podprvakinje med mladinci ukrivljeni lok po napetem dvoboju v finalu. Iva Rusjan pa je v isti kategoriji desetih tekmovalcev zasedla odlično četrto mesto. Čestitke si zaslužita tudi Nalina trenerka **Dolores Čekada** in Ivin trener **Stane Natlačen** – tekmovalki sta namreč odlično pripravila na udeležbo na evropskem prvenstvu.

Poleg Nale in Ive se je na tekmovalcu odlično odrezal s 4. mestom tudi **Gasper Bolčina**, tekmovalec iz Planine, ki tekmuje za Lokostrelski klub Logatec. Bolčina je bil tudi član slovenske moške mladinske ekipe, ki je v velikem finalu Evropskega Field prvenstva v Mokricah osvojila prvo srebrno medaljo za domačo reprezentanco.

Uspehe lokostrelcev so proslavili v LK Mins, kjer so jim pripravili sprejem. Poleg klubskih kolegov in vodstva so jim čestitali tudi **župan Igor Marentič**, **podžupan Andrej Berginc** in **tajnik Športne zveze Postojna Tomo Tiringar**.

KEGLJANJE

Tretjo septembrsko soboto se je pričelo ekipno državno kegljaško prvenstvo 2017/18 oziroma so se začela tekmovanja pod okriljem Kegljaške zveze Slovenija. V naši najkvalitetnejši 1 A slovenski ligi že vrsto let nastopata obe ekipi Proteusa iz Postojne, tako moški kot ženske, v 2. slovenski ligi – zahod pa nastopa Proteus še z drugo ekipo.

V vseh treh ekipah je prišlo v tem prestopnem roku do rahlih sprememb, ki pa najbrž ne bodo bistveno vplivale na končno uvrstitev na lestvici. Obe prvotni ekipi pričenjata z zelo mlado oziroma najmlajšo ekipo v ligi, zato je bil pred prvenstvom cilj uvrstitev v zlato sredino. Žal start v sezono ni bil najboljši, saj so vse tri ekipe na gostovanjih vpisale poraze. Moški so gostovali v Mariboru pri Konstruktorju in izgubili 8:0 (naj-

boljši je bil Miran Poprask – 564), kegljavke so igranje pri »večnih« državnih prvakinjah Celju in bile poražene 6:2 (največ kegljev je podrla Lidija Stevanic), od druge ekipe pa je bila le za kegelj oziroma 5:3 boljša Slavija Štojs (najboljši Dušan Pavlovič – 571).

STRELSTVO

Strelska družina Postojna je konec avgusta na svojem MK strelišču na Soviču vzorno izpeljala regijsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško in pištolo. Nastopilo je 117 strelcev in strelk iz 8 družin Zahodne regije, pa so imeli največ uspeha prav gostitelji.

Z MK puško je pri članih slavil **Vlado Bezek**, 2. je bil **Karel Baranja**, ekipno 1. SD Postojna. Z MK pištolo je zmagal **Miha Japelj**, 3. je bil **Kristijan Kontrec**, ekipno 1. SD Postojna. Pri članicah je z MK pištolo zmagala **Denis Bola Ujčič**, pri mladinkah je bila s puško prva **Ajda Kerlatec** – 543 krogov, kar je bil drugi članski rezultat, pri starejših dečkih tretji **Peter Debevec**, ekipno 1. SD Postojna, pri starejših deklicah 2. **Lena Bola Ujčič**.

Na 27. državnem prvenstvu z MK orožjem v Svecini je odlično nastopila tudi postojnska članica **Denis Bola Ujčič**, ki se je s pištolo na 25 m okitila z naslovom državne prvakinje.

ŠD Epic Postojna je tudi za sezono 2017/18 razpisalo že 41. strelsko in 19. invalidsko dopisno strelsko ligo z zračnim orožjem – puška in pištola.

Strelci in strelke v kategorijah od cicibanov do veteranov bodo od začetka oktobra naslednjih šest mesecev pošiljali rezultate v Postojno. Najboljši posamezniki in ekipe bodo nato aprila 2018 nastopili v finalu na mednarodnem strelišču v Ljubljani.

Strelski ekipi DU Postojna, tako moški kot ženske, sta kot prvouvrščeni na strelskem prvenstvu Južnoprimorske regije nastopili na državnem prvenstvu upokojencev Slovenije.

Žal se v Trzinu niso posebej izkazali, saj je bila ženska ekipa (Ambrožič, Zamlič, Čeligoj) osma, moška (J. Požar, Stamenković, Kerlatec) pa šele petnajsta.

TAROK

V organizaciji ŠD Epik je potekalo 21. odprto prvenstvo Primorsko-notranjske regije v taroku oziroma memorial, posvečen dvanajstim pokojnim igralcem te zanimive igre s kartami. Tokrat je nastopilo le 12 igralcev in igralk iz postojnskega kluba in trije so bili najboljši: Simona Bajc, Alojz Markič in Edvard Progar.

BALINANJE

Društvo upokojencev Postojna je v Zeleni balinarski dvorani in na zunanjem balinišču Super ligaša Postojnske jame izpeljalo že 37. Garzarolijev memorialni balinarski turnir trojki. Tokrat je bil posvečen tudi pokojni balinarki Milki Lavrič.

Nastopilo je 15 moških ekip (med njimi tri postojnske) ter 11 ženskih (dve postojnski). Prišle so iz sosednjih občin pa tudi z Vrhnike, iz Slovenske Istre, celo iz hrvaškega Lovrana. Največ uspeha so imeli gostitelji, ki so slavili v obeh konkurencah. Za zmagovito ekipo balinarjev so igrali: **Ante Bašić**, **Slavko Rebec** in **Boris Borovina**, druga je bila Ilirska Bistrica, tretja Postojna III, četrta Postojna II. Zmagovalna ekipa postojnskih balinark je nastopila v postavi **Nevenka Glažar**, **Meri Uhelj** in **Smiljana Koren**, druga je bila ekipa Ajdovščine, tretja Postojna II, četrta Ilirska Bistrica. Obe najboljši ekipi sta prejeli pokala, prav tako zmagovalka v bližanju, igralci in igralk vseh štirih najboljših ekip pa tudi medalje. Celodnevno tekmovanje – organiziran je bil tudi srečelov – je pod taktirko balinarskega sodnika Željka Mačka lepo uspelo, pred pričetkom pa je vse nastopajoče v dvorani, ki prav sedaj pridobiva nove tribune, pozdravil tudi **župan Igor Marentič**.

Brane Fatur

Na letošnjem Garzarolijevem memorialnem balinarskem turnirju je nastopilo 15 moških in 11 ženskih ekip.

Gabrje in Tri hiše

Ob magistralni cesti Hruševje–Razdrto leži nekje na sredi poti na nekoliko dvignjenem svetu (565 m n. m.) zaselek Gabrje in le nekaj deset metrov proti jugu še zaselek Tri hiše, ki pa smo ga že podrobno predstavili.

Starejši ljudje vedo povedati, da se je to območje imenovalo tudi Cerkvenija, ker je bilo v lasti velikoubeljske cerkve. Včasih so bile »cerkvene« meje točno določene, kar priča prav primer v Gabrjih – prvo hišo na desni strani (Sblonovo) iz hruševske smeri bi verjetno vsakdo uvrstil v zaselek Gabrje, toda že od nekdaj in tudi danes spada pod Slavinje, čeprav je od njih precej oddaljena. Prav tako je bilo z Lumbarjevo hišo, ki je bila sezidana malo nižje na levi strani ceste, a je svoj obstoj »žrtvovala« gradnji avtoceste.

V sam zaselek Gabrje spada danes pet hiš in petnajst prebivalcev. Najstarejša je Coletova, prva na levi strani ceste iz smeri Hruševje, lepo obnovljena. Na isti strani, le nekoliko južneje, je zgrajena nova hiša. Na desni strani je najprej Grgonova, pred dvesto leti baje poznana z imenom »Pri

Mormontovih« (v tej hiši naj bi se večkrat ustavil Napoleonov maršal Marmont). Na isti strani sta še Črmelakova domačija in ena nova hiša, zgrajena v hrib, kjer je tik ob cesti prvotno stala starejša hiša. Prvotni zaselek Gabrje je štel štiri hiše.

Domačini so povedali, da je za zaselek in območje znano tudi ime »Bel Sora«. Nihče pa ni znal povedati zakaj tako ime, niti kaj natančno pomeni in kdaj je bilo prisotno. Tudi izvor imena Gabrje ni znan. Domačini se spomnijo, da se je v času Italije imenovalo »Berda Piccola«, ker je spadalo (tako kot danes) pod Mala Brda. Povedali so nam še, da je bilo Gabrje v času prevoznitstva po »cesarski cesti« zelo živahno.

Pokazali so nam obrobje njiv in travnikov, kjer je še mogoče videti med zemljo zdrobljeno kamenje makadamske ceste, ki ga je drobilo nepreštetno število koles vozov na poti v Trst in nazaj.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Valter Peternel.

Spomin na ujetnike velike vojne

»Svetovna vojska bo izbruhnila, tako ponavljajo časopisi, ki že več let namigujejo, da so strune med velevlastmi tako napete, da se bodo spopadle. Vsak dan je neznosnejši, vsak [dan] smo bolj razburjeni, ko beremo poročila o pogajanjih naše s srbsko vlado,« je sredi julija 1914 o stanju tik pred izbruhom velike vojne poročal kronist, upravitelj postojnske župnije Andrej Ažman.

Že konec meseca, 28. julija, se je z vojno napovedjo Avstro-Ogrske Srbiji začel spopad. V nekaj tednih je prerasel v svetovno vojno in trajal dolga štiri leta. Izbruhnila je vojna, ki je grobo posegla tudi v življenje civilnega prebivalstva tako v neposredni bližini kot v zaledju front, tudi v Postojni in

njeni okolici. Poleg množice nabornikov in številnih beguncev, ki so prihajali v mesto, vesti o ranjenih, zajetih in kmalu že tudi o prvih žrtvah, ob vsesplošnem pomanjkanju na eni in varčevanju ter neizmerni draginji na drugi strani, cenzuri pošte in neredni dobavi časopisja, motnjah v prometu in šolskem pouku ..., so bili ena od značilnosti vojne tudi vojni ujetniki. Zaradi hudega pomanjkanja moške delovne sile so bili ti možje močno prisotni v vsakodnevnem življenju slovenskih dežel. Zaposlili so jih predvsem v kmetijstvu, v obrtnih delavnicah, tovarnah, pri izgradnji komunikacij. Zelo natančno so bili ločeni vojni ujetniki, ki so delali na vojaških objektih, in ujetniki, ki so bili zaposleni v tako imenovani civilni sferi. Kako pridobiti vojne ujetnike za delo na civilnem polju, kako ravnati z njimi in kakšne so obveznosti delodajalca, so natančno določala navodila, ki jih je izdala država. Čeprav naj bi se število vojnih ujetnikov iz takratne carske Rusije v slovenskem prostoru gibalo po približnih ocenah med 20.000 in 30.000, imamo o tej tematiki ohranjenih sorazmerno malo arhivskih virov. Na njihovo prisotnost opozarjajo nekateri spomeniki in nagrobniki, fotografije, redka pričevanja in časopisni članki, objekti, ki so jih gradili (ceste, železnice, kapelica ...) in imena krajev ali lokacij, ki jih dopolnjuje pridevnik »ruski«. **O ruskih ujetnikih v Postojni poročata tudi že omenjeni Ažman.** Zapisal je, da je za snago v mestu skrbelo predvsem vojaštvo, »posebej ruski vojni ujetniki so vsak dan dvakrat pometali cesto, v zimi [so] takoj izvozili sneg s cest« in na več mestih naredili kamnite prehode, na dvorišču hotela Krona so postavili javno stranišče, ob poti do Postojnske jame pa so naredili tudi »lep trotoar«. V povezavi s kraškim svetom naj omenimo Rusko jamo pri Kostanjevici na Krasu, **v Postojnski jami pa na prisotnost ruskih vojnih ujetnikov spominjata most, ki obiskovalca vodi z gore Kalvarija v Lepe jame, in Ruski rov, ki od Partizanskega rova vodi do Ruskega mostu. Most predstavljamo na razglednici, ki jo je v 70. letih prejšnjega stoletja izdalo podjetje Postojnska jama.**

Besedilo: Alenka Čuk; razglednica: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.